

Tov. Kidrič:

„GLASOVALI BOMO ZA SVOBODNO REPUBLIKO SLOVENIJO V ZVEZNI LJUDSKI REPUBLIKI JUGOSLAVIJI!“

Odlomki iz govora predsednika narodne vlade Slovenije, na velikem predvolivnem manifestacijskem zborovanju v Ljubljani

Pri teh volitvah gre za to, da nečemo nikoli več starega, nikoli več stare Jugoslavije, ki ni bila sposobna obvarovati ljudstva pred imperialističnim inozemstvom, ki svojim narodom ni bila resnična domovina, ki svojim narodom ni nudila resnične enakopravnosti, ampak jih je zatirala. Gre za to, da nečemo nikoli več Jugoslavije brez demokracije, Jugoslavije fašističnih in kraljevskih diktatur, Jugoslavije socialnega izkoriščanja tistega brezobzirnega najbrutalnejšega izkoriščanja, kar si ga je mogoče misliti...

V narodno osvobodilno borbo pred štirimi leti niso šli, tudi niso v njej žrtvovali, prelivali svoje krvi in izgubljali svojih življenj stari protiljudski oblastniki, v narodno osvobodilno borbo niso šli krvoseši, niso šli izkoriščevalci ljudskega znoja. Vsi ti so šli na drugo stran, šli so k okupatorju. V narodno osvobodilno borbo je šlo naše ljudstvo, ki je prelivalo svojo kri, ki je darovalo svoje žrtve, ki je izgubljalo svoja življenja. Zato je iz te borbe zrasla nova Jugoslavija. Ne taka, kakršno bi si želeli propadli protiljudski oblastniki, kakršno bi si želela dinastija, kakršno bi si želeli generali in višji oficirji, ki so armado razrušili in državo izdali. Zrasla je Jugoslavija takšna, kakršno si želi naše ljudstvo...

Nova Jugoslavija ne bo nikoli dopustila reakcionarnim krogom doma, da bi izdajali naše nacionalne in državne interese kateremu koli tujemu imperialistu. To je Jugoslavija, ki ni več mačeha za svoje narode, ampak je postala resnična domovina svojih narodov, zakaj njeni narodi so enakopravni. To je Jugoslavija, v kateri niso več mogoče fašistične in kraljevske diktature, kajti v njej vlada ljudska demokracija...

Za to novo Jugoslavijo in proti stari razpadli Jugoslaviji bomo odločali 11. novembra. Sedanje volitve niso, kakor so bile svoje čase, ko so se pripravile med seboj posamezne stranke. To so volitve, ki jih smatra ljudstvo za svoj bistveni in usodni korak, kakor je smatralo ljudstvo za svoj bistveni in usodni korak odločitve, ko je šlo v narodno osvobodilno borbo. Te volitve so nadaljevanje naše odločitve v narodno osvobodilni borbi, volitve, ki naj izrečejo, da mora ustava, sprejeta v Ustavodajni skupščini, potrditi vse, kar so si pridobili naši narodi, kar si je priborilo naše ljudstvo...

ODGOVOR REAKCIJI

Mnogo opravka imamo z ekonomskimi povojnimi težavami. Prav te težave skušajo razni reakcionarni prišepetovalci izkoristiti. Pokazati skušajo na ljudsko oblast in na ljudstvo samo, češ, da ljudska oblast, da ljudstvo ni sposobno odpraviti teh ekonomskih težav. Te težave, pravijo, so rezultati ljudske oblasti, rezultat dejstva, da je prišlo ljudstvo na oblast.

Na ta argument je treba, kot je poudaril tovariš predsednik, odgovoriti tole: prvič, katera država, razen Sov-

jetske zveze, je danes v Evropi, kjer bi imelo ljudstvo sedaj po vojni tudi v gospodarskem oziru tak položaj, kot ga ima pri nas. Naj gredo ti reakcionarni prišepetovalci v katero koli sosedno državo, v katero koli državo na zahodu in naj pogledajo dejanski položaj delovnega ljudstva, dejanski ekonomski položaj, red in organizacijo in naj potem odgovore, ali je pri nas slabše ali tam.

Drugič je treba opozoriti: te težave niso rezultat takšne ali drugačne oblasti, te težave so rezultat vojnega razrušenja in te težave so posledica sodelovanja domače reakcije z okupatorjem. Domača reakcija ni sodelovala samo politično, ampak je pomagala tudi ekonomsko uničevati našo deželo. Ista protiljudska, protinacionalna reakcija, ki je prej podpirala okupatorja in z njim sodelovala, ki mu je pomagala gospodarsko uničevati in rušiti našo deželo, bi hotela danes ekonomske težave npriti nam.

Mi nismo nikoli trdili, da se bosta čez noč cedila mleko in med. Že takoj, ko smo prišli v osvobodeno Ljubljano in ko so se ljubljanske množice zbrale okrog Izvršnega odbora Osvobodilne fronte, smo poudarili, da bo še ogromno težav, da se bomo morali še boriti z veliko požrtvovalnostjo. Niti enkrat ni en govornik v tej volilni kampanji dajal obljub, da bo ekonomskim težavam jutri kraj. Teh obljub tudi danes ne dajemo. Nasprotno, mi od ljudstva, ker gre za ljudstvo, zahtevamo še nadaljnjo požrtvovalnost. Mi dajemo le obljubo: povojne težave, ki jih premagujemo danes, bodo premagane zares v korist ljudstva in ne tako, kakor po prvi svetovni vojni, ko je bila takoimenovana gospodarska konsolidacija storjena v korist protiljudskih magnatov in protiljudskih oblastnikov...

Da preprečimo ta manever opozicije in njeno dejansko borbo proti svobodni odločitvi naših ljudskih množic, je naše vodstvo predlagalo predsedstvu Začasne narodne skupščine »skrinjico brez liste«. S tem je bil zadan odločilen udarec protidemokratskemu, hinavskemu manevru opozicije, ki je po eni strani proglašala abstinenco, po drugi strani pa bi pričela vpiti doma in v inozemstvu, da naše volitve niso bile svobodne.

Jasna stvar — skrinjica brez liste

Naš kmet voli za staro pravdo

Ko bo zgodovina pisala o junaški borbi jugoslovanskih narodov pod vodstvom maršala Tita, prav gotovo ne bo pozabila omeniti deleža, ki smo ga doprinesli za osvoboditev svoje domovine mi savinjski, pohorski in kozjanski kmetje. Zavedali smo se, da se borimo za nekaj novega, za nekaj veličastnega — za novo Titovo Jugoslavijo. Vedeli smo, da se borimo obenem tudi za svoje kmečke koristi, za svoje domove in

Nosilec liste Ljudske fronte tov. maršal TITO

je skrinjica tistih, ki tega, kar je v Jugoslaviji novega, nočejo. To je skrinjica tistih, ki hočejo staro Jugoslavijo, Jugoslavijo nacionalne neenakopravnosti in zatiranja, Jugoslavijo kraljevskih in fašističnih diktatur, Jugoslavijo vpreženo v voz inozemskih sovražnikov našega ljudstva in naših narodov, skrinjica tistih, ki hočejo kraljevsko tiranijo in socialno izkoriščanje. Vsi tisti, ki hočejo tako Jugoslavijo, naj vržejo svoje kroglice v to skrinjico brez liste.

Mi pa, ki hočemo novo Jugoslavijo, Jugoslavijo, kakršna je zrasla iz naše narodno osvobodilne borbe, kakršna se je porodila iz krvi naših najboljših sinov in hčera, mi bomo vrgli svoje kroglice v skrinjico Ljudske fronte, v Titovo skrinjico. Dne 11. novembra bomo glasovali za vse to, za čemer je naš narod težil stoletja, glasovali bomo za vse to, za kar smo se pred štirimi leti podali v krvavo oboroženo borbo, glasovali bomo za svobodno republiko Slovenijo v zvezni ljudski republiko Jugoslaviji.

svojo z znojem prepojeno zemljo — za staro pravdo. Naši kmečki sinovi in hčere so dajali svoja življenja v trdni veri, da s priborjeno svobodo ustvarijo blagostanje in srečo tudi svojemu kmečkemu domu.

Za vedno smo se osvobodili jarma okupatorja in domačih izdajalcev. Nikoli več ne bomo dopustili, da bi se povrnila protiljudska, žandarska, vele-

posedniško-bankirska, čaršijska stara Jugoslavija.

Z našo krvjo smo plačali našo svobodo. Zaman se zaletavajo v zid nove Titove Jugoslavije razni voditelji starih, protiljudskih in skorumpiranih režimov. Oni so bili krivi, da je bil naš kmet zadolžen, da so ga banke in oderuhi neusmiljeno poganjali na boben. Prenesli so vsa davčna bremena na rame kmeta in osiromašili kmečke množice, da so imeli poceni delovno silo za svoje tovarne in veleposestva. Zaprli so kmetu pot do izobrazbe ter jo omogočili zgolj bogatinom.

Iz lastnih sil smo si mesto stare protiljudske oblasti biričev, eksekutorjev, žandarjev, sreskih načelnikov in občinskih tajnikov zgradili svojo, res ljudsko oblast. Sami volimo in kontroliramo organe naše oblasti. Vsak čas lahko odpokličemo, če zapazimo, da smo volili nevednega nove oblasti, izvoljenega predsednika, tajnika, narodnega miličnika, ljudskega tožilca ali sodnika. Organi naše ljudske oblasti niso odgovorni za svoje delo samo navzgor, temveč prav tako neposredno ljudstvu preko Zbora volivcev.

Uresničen je stoletni sen naših malih kmetov, poljedelskih delavcev, viničarjev in gozdnih delavcev — agrarna reforma. Zemlja bo dokončno last tistega, ki jo obdeluje. Zemljo spekulatov in veleposestnikov dobe brezplačno v privatno lastnino naši agrarni interesi, ki so zemlje res potrebni. Te dni izide zakon o agrarni reformi, ki ga bo izdala Narodna vlada Slovenije, ki vsebuje podrobne določbe o agrarni reformi pri nas.

Naša najbolj skeleča rana v stari Jugoslaviji so bili kmečki dolgovi, ki so z zakonom predsedstva Začasne narodne skupščine končno likvidirani. Vsi dolgovi do zneska 5000 din starih jugoslovanskih dinarjev. Vsem kmetom-delavcem, ki so sodelovali v narodno osvobodilnem boju ali pa so izgubili življenje kot žrtve fašističnega terorja, so črtani dolgovi ne glede na znesek. Vlogé malih vlagateljev, ki so s svojimi krvavimi žulji prištedili malenkost za stara leta, so zaščitene in bodo po zakonu Predsedstva začasne narodne skupščine po ugodnem ključu izplačane. Nikoli več torej ne bo več naš kmet suženj vsemogočnih bankirjev.

V narodno osvobodilni borbi se je boril ramo ob rami za naše pravice delavec. Ta v borbi skovana enotnost delavcev in kmetov je jamstvo srečnejše bodočnosti slovenskega naroda in osnova moči Osvobodilne fronte.

Kljub požrtvovalnemu obnovitvenemu delu je še precejšen del naše domovine požgan in porušen. Skupno z delavci bomo z brezprimerno požrtvovalnostjo izbrisali sledove okupatorskega terorja. Z naporom vseh sil bomo zgradili pri nas vzgledno kmetijstvo, spremenili tudi zunanji izgled naših vasi širom prekrasne domovine, razvili cvetoče ljudsko združništvo, organizirali vso potrebno pomoč starim ljudem na vasi s pomočjo socialnega zavarovanja ter izbrisali razliko med hribovsko in dolinsko vasjo, med mestom in vasjo.

Ni dvoma, da bomo šli vsi 11. novembra na volišče, kjer hočemo pobiti še zadnje ostanke fašizma. Svoj glas bomo oddali za kandidate Ljudske fronte ter glasovali za vse pridobitve narodno osvobodilne borbe ter za uresničenje naše stare pravde.

ZEMLJO TISTEMU, KI JO OBDELUJE

Proglas agrarnih interesentov Slovenije, izdan na prvem skupnem sestanku zastopnikov agrarnih interesentov in članov Narodne vlade Slovenije.

Iz velikega osvobodilnega boja narodov Jugoslavije zrasla ljudska oblast je pristopila h končni izvedbi agrarne reforme. Stoleten boj za **Staro pravdo** je izbojevan v prid malih kmetov, poljedelskih delavcev in viničarjev. Osvobodilna fronta uresničuje staro, zatiranim kmečkim množicam drago geslo: »Zemljo tistemu, ki jo obdeluje.«

Agrarna reforma bo dokončno strla gospodarsko moč najbolj mračnih sil reakcije, narodne izdaje in tuje nadoblasti — uničila bo fevdalno in kapitalistično veleposest ter pripomogla k vsestranskemu napredku najbolj zatiranih, zapostavljenih in izžemanih plasti slovenskega naroda. V stari Jugoslaviji je bilo od

202 največjih veleposestnikov v »dravski banovini«

109 takih, ki so bili tuji državljani, po večini nemški in italijanski. Te številke jasno kažejo, kako so bila ta veleposestva ob podpori starih jugoslovanskih režimov legla hitlerjevske špijonaže, propagande in nasilnega potujčevanja.

Ta 202 veleposestnika sta imela eno osmino celokupne površine Slovenije.

V stari Jugoslaviji je bila agrarna reforma samo pesek v oči delovnim množicam, saj je na oblasti sedela združena veleposestniško-bankirska čaršijska klika. Po skoraj četrt stoletja »izvajanja« agrarne reforme je bila končno razlaščen ena osmina gozdov omenjenih 202 veleposestnikov in nekaj malega več orne zemlje.

Skupno 11 gozdnih veleposestnikov je ohranilo kot »supermaksimum« — 32.000 ha gozdov,

23.000 ha pa so odstopili proti odškodnini protiljudski državi, kar je še bolj poslabšalo položaj agrarnih interesentov.

Vsega 15 največjih cerkveno-fevdalnih veleposestev je bilo izvzetih od agrarne reforme in je obdržalo 37.000 ha gozdov in obdelovalne zemlje.

Med prvimi zakoni, ki jih je sprejela nova Jugoslavija na zasedanju Začasne narodne skupščine, je zakon o agrarni reformi. Ta zakon uresničuje načelo: »Zemljo tistemu, ki jo obdeluje.« Zakon določa razlastitev veleposestev brez odškodnine. Te dni izide še podrobnejši federalni zakon o agrarni reformi, ki bo vseboval podrobne določbe glede agrarne reforme v Sloveniji.

Tovariši agrarni interesenti! Delo izvedbe agrarne reforme je delo nas samih. Pristopajte takoj k izvajanju agrarne reforme v okviru zakona o agrarni reformi!

Ustanavljajte na področju posameznih krajevnih Narodnih odborov **Odbore agrarnih interesentov!** Ti odbori naj v sporazumu z organi oblasti sestavljajo spiske o zemlji, ki bo razlaščen, in spiske ljudi, ki naj dobijo zemljo. — Zemljo, ki po zveznem zakonu nedvoumno spada pod agrarno reformo, takoj delite!

V krajih, kjer ni agrarne zemlje, a so agrarni interesenti, izvršite popis ljudi, ki rabijo zemljo, ker bodo prišli v poštev za kolonizacijo. V Vojvodini je prostora za 3000 slovenskih družin, v Sloveniji pa bo možno kolonizirati okrog 1000 družin, od tega 700 na Kočevskem. Zemlja za teh 700 družin na Kočevskem je že obdelana.

Pozivamo agrarne interesente, da temeljito prouče zvezni zakon o agrarni reformi in da se brezpogojno drže njegovih določb pri pripravi in izvedbi agrarne reforme. Proučite in pogovorite se o Načrtu federalnega zakona o agrarni reformi in pošljite na kmetijsko ministrstvo svoje predloge. Odbijte laži in

klevete protiljudske reakcije, ki v korist veleposestnikov govori o tem, kako naj bi bil zakon o agrarni reformi naperjen proti delovnemu kmetu in vaškemu obrtniku. Delovni kmet, delavec in obrtnik bodo najboljša pomoč agrarnim interesentom v njihovi borbi za uničenje fevdalno-veleposestniške izdajalske in petokolonaške kaste na naši zemlji, za uničenje raznih špekulantov z zemljo ter gospode, ki jim je bila zemlja za luksuz.

Zavarujte veleposestva, ki bodo prišla pod agrarno reformo, pred roparskim izkoriščanjem s strani dosedanjih lastnikov, ki bi še v zadnjem trenutku hoteli ogoljufati ljudstvo za njegovo Staro pravdo!

V sporazumu z organi oblasti preprečujte tako roparsko izkoriščanje!

Sporazumno z organi oblasti uredite povsod stare pravice okoliškega revnega prebivalstva glede drv, stelje v velegozdovih itd.

Prijavljajte najvišjim organom kontrolne oblasti — Odborom za prošnje in pritožbe pri predsedstvu SNOS-a in Kontrolni komisiji pri Predsedstvu vlade primere sabotaže izvajanja agrarne reforme, pa naj bi prišla ta sabotaža od koder koli.

Agrarni interesenti! 11. novembra bodo volitve v Ustavodajno skupščino. Na teh volitvah bomo odločali tudi o naši Stari pravdi, o zemlji.

Kdor noče agrarne reforme, kdor hoče nazaj v staro Jugoslavijo, kdor hoče

nazaj veleposestniško bankirsko gospodo in njeno protiljudsko oblast žandarjev in sreskih načelnikov, ta bo 11. novembra ostal doma ali pa glasoval za skrinjico brez liste.

Kdor pa hoče novo demokratično federativno Titovo republiko Jugoslavijo in v njej — republiko Slovenijo, kdor hoče našo Staro pravdo, ta bo glasoval za kandidata Ljudske fronte in Osvobodilne fronte!

Agrarni interesenti! Glasujmo za Ljudsko fronto, glasujmo za Staro pravdo, za republiko, za Tita!

Naj živi Ljudska fronta, ki uresničuje Staro pravdo!

Naj živi demokratična federativna republika Jugoslavija!

Naj živi naš veliki voditelj maršal Tito!

Ljubljana, 3. novembra 1945.

Agrarni interesenti Celjskega okrožja

Vevočnik Franc, posestnik, Ljubno - Gornji grad; Zalesnik Ivan, posestnik, Gornji grad; Ermenc Ivan, posestnik, Ljubno — Gornji grad; Ermenc Jože, splavar, Ljubno - Gornji grad; Celcer Franc, mali posestnik, Ljubno - Gornji grad; Fibelšek Ivan, delavec, Slovenske Konjice; Leskovar Franc, čevljar, Slov. Konjice; Pirš Jože, kurjač, Loče - Slov. Konjice; Golečman Karel, delavec, Oplotnica - Slov. Konjice; Mitja - Joško Fišer, ekonom, za okraj Celje-mesto; Toman Ivan, mali kmet, Čret, Celje-mesto; Kafol Franc, referent NO, Celje; Zidarič Jože, kurjač, Rajhenburg

Razen iz celjskega so proglas podpisali še agrarni interesenti mariborskega in novomeškega okrožja.

Žene, nikoli več fašizma-glasujmo za listo LJUDSKE FRONTE!

Kot borka, kot aktivistka si je naša slovenska žena v toku narodno osvobodilne borbe priborila enakopravnost. Marsikateri partizan se bo s hvaležnostjo spominjal dobre mamice, ki je dala tudi poslednji košček kruha, samo da bi mu pomagala, da bi se lažje boril proti mrzkemu okupatorju.

V celjskih zaporih, v Mauthausenu, Auschwitzu in drugih lagerjih so v mukah in od gladi umirala naša najzavrednejša slovenska dekleta in žene.

Rdeči plakati so oznanjali, da so padle pod gestapovskimi krogljami poleg svojih mož, fantov, bratov in sinov tudi slovenske matere in dekleta.

nikoli ljudske oblasti je zelo mnogo žen.

Naša slovenska žena se tudi sedaj zaveda, da mora pomagati pri delu za obnovo prav tako kot je pomagala v borbi za izgon okupatorja. Povsod so med udarniki dela tudi naše žene.

Tovariši Tito je mnogokrat poudarjal veliko vlogo žene v narodno osvobodilni borbi. Tudi sedaj jih je pozival: »Obračam se na vas, jugoslovanske žene, enakopravne članice skupnosti, na vas, ki ste si pridobile svoje pravice v boju. Obračam se na vas in zahtevam od vas, da posvetite vso svojo pozornost in vso svojo moč v prvi vrsti vprašanju okrepitev naše oblasti!«

ŽENE,

volimo za srečno bodočnost naših otrok!

Kot borke, bolničarke in aktivistke so darovale življenja na oltar naše ljubljene slovenske zemlje. Darovale so življenja za svoje pravice — za enakopravnost.

Ob osvoboditvi jim je dala nova Titova Jugoslavija vse to, za kar so se borile. Odprla jim je pot v vse poklice in šole. Me žene imamo tudi v naši Narodni vladi svojo predstavnico — ministra tov. Vido Tomšičevo.

Že pri prvih volitvah je imela naša žena aktivno in pasivno volilno pravico, katero je tudi v polni meri izkoristila. Med našimi novimi predstav-

Dne 11. novembra bodo naše žene uveljavile svojo voljo, ko bodo prvič volile najvišji organ tiste oblasti, ki bo po naših željah in potrebah postavljala zakone ter jih razvijala še naprej — ljudstvu v korist. Z volitvami v Ustavodajno skupščino se bomo odločile za mir med narodi. 11. novembra bomo volile kandidate Ljudske fronte, ki bodo jamsto materam, da bodo rodile otroke, ki jim ne bo že v zibelki sojeno, da bodo njihove roke morale nositi puške!

Žene dokažimo 11. novembra svetu, da smo vredne velikih žrtev naše narodno osvobodilne borbe!

Delavci,

11. XI na volišče!

Delavski razred je dal v teku dvajsetletne borbe proti izkoriščevalcem in diktaturi za demokratične pravice in svobodno vsega delovnega ljudstva ogromne žrtve in pretrpel najtežje udarce reakcije.

V stari Jugoslaviji je ostal delavski razred z »Obznano« iz leta 1920, z zakonom o zaščiti države leta 1921 popolnoma brezpraven. Izpostavljen je bil najtežjemu izrabljanju in preganjanju ter ni imel pravice zborovanja, govora ter ni bil socialno in zdravstveno zaščiten. Stara protinarodna oblast, ki je bila v rokah kralja, je bila aparat za zatiranje širokih ljudskih slojev.

V osvobodilni vojni je delavski razred na čelu s Komunistično Partijo odigral vlogo avantgarde in borbe proti fašističnim zavojevalcem. Najboljši sinovi delavskega razreda so se borili v prvih vrstah junaške osvobodilne vojske, katere vojaški in politični voditelji stoje tudi danes na braniku pridobitev osvobodilne borbe, na braniku demokratične in federativne Jugoslavije.

Lidija Šentjura, profesor, član IOOF, kandidat v Dom narodov

V novi demokratični in federativni Jugoslaviji uživa delavski razred vse socialne in politične pravice. Z vsemi delovnimi plastmi našega ljudstva sodeluje pri upravljanju države preko nove oblike organizacije oblasti, preko narodnih odborov. Delavski razred ima pravico svobodnega sindikalnega združevanja. Z zakonskimi odredbami je zaščiten pred vsako somovoljo in nesramnim izkoriščanjem. Demokratična in federativna Jugoslavija nudi delavskemu razredu možnost vsestranskega razvoja in napredka, možnost, da sam sebi zagotovi življenje dostojnega človeka. V izgradnji svoje dežele ustvarja delavski razred svoje boljše novo življenje.

Naša nova, ljudska država temelji na trdni zvezi delavcev, kmetov in delovne inteligence. Samo trdna skupnost delavskega razreda, kmetov in narodne inteligence — Ljudska fronta — je pogoj napredka in izgradnje novega boljšega življenja vsega delovnega ljudstva.

Delavci in nameščenci, ki bodo na volitvah 11. novembra glasovali za Ljudsko fronto, bodo glasovali za veliko delo svojih najboljših sinov, za svobodno skupnost enakopravnih jugoslovanskih narodov. Glasovali bodo proti monarhiji za republiko. Glasovali bodo za uničenje ostankov fašizma, proti črnoborzičancem, vojnim dobičkarjem ter vsem tistim, ki so bogateli s krvjo in znojem delovnega ljudstva. 11. novembra bodo glasovale sestre, matere in žene delavcev za pravice, ki so bile izvojevane, za srečnejše in boljše življenje. Mladi delavci bodo skupno z mladimi kmeti in intelektualci v trdnem enotnem gibanju celokupne mladine glasovali za novo domovino napredka in kulture.

Vsi bomo volili listo Ljudske fronte, katere nosilec je delavec — naš nad vse ljubljani maršal Tito!

Državnim uslužbencem celjskega okrožja

Državni uslužbenci smo bili v stari Jugoslaviji sužnji vsakokratnega režima. Vsake volitve v stari Jugoslaviji so bile za nas novo ponižanje, novo nasilje. Nikoli ne bomo pozabili, kako smo prej morali pred volitvami romati skozi pisarne ravnateljev, načelnikov in šefov, kjer so nas z grožnjami silili, da moramo oddati svoj glas za režimsko listo, da volimo na več krajih, da volimo namesto umrlih ter da vršimo razne druge falzifikate. S tem so nas izrabljali kot sredstvo, s katerim so se zoperstavljali ljudstvu, ki je odkrito stremelo za svobodo. Zahtevali so od nas, da služimo režimu — ne ljudstvu. Pri napredovanjih niso upoštevali sposobnost, strokovno izobrazbo in delo — za napredovanje so bili potrebni hlapčevstvo, vdanost monarhiji in režimu, protekcija in podkupovanje. Spominjamo se, da so nekatere položaje naravnost prodajali.

Da bi nas protiljudski režimi v stari Jugoslaviji lažje izrabljali, nam je bila odvzeta pravica svobodnega združevanja. V kolikor smo imeli poklicne organizacije, so te po večini ustanovljali in vodili režimski uradniki, tako da so bile vse prej kot zaščitnice gospodarskih in političnih pravic in koristi državnih uslužbencev.

Naš gnotni položaj je bil brezupen. Povprečna plača državnih uslužbencev je, če se izvzame tenka plast z režimom povezanih visokih uradnikov, znašala manj kot 1000 dinarjev. Dolgovi državnih

Zveze ni danes na svetu nobene države, v kateri bi državni uslužbenci uživali večje politične pravice in večjo svobodo kot v novi Jugoslaviji. Danes prirejamo svobodno svoje politične konference in zborovanja, brez prisotnosti orožnikov in policije in brez strahu pred svojimi predstojniki. Skupno z ostalim delovnim ljudstvom glasujemo, moremo voliti in biti izvoljeni. Svobodno se organiziramo v svobodne sindikate. Imamo svoj svobodni sindikalni tisk, v katerem razpravljamo o vprašanih, ki nas zanimajo.

Videli smo, da je bila ena izmed prvih skrbi naše Narodne vlade, da uredi gnotni položaj državnih uslužbencev. Naše današnje plače so večje kot kdaj koli v stari Jugoslaviji. Če še za enkrat te plače ne morejo zadostiti vsem potrebam državnih uslužbencev, tega ni kriva ljudska oblast, temveč splošni gospodarski in finančni položaj države, vojni bogataši, črnoborzijanci in špekulanti, ki ovirajo napore naše oblasti, ki stremi za ureditvijo gospodarstva in obnove države. Zavedamo se, da naša ljudska oblast ne more čez noč obnoviti in nadomestiti vse tisto, kar so okupatorji in domači izdajalci štiri leta ropali in uničevali. Čeprav je bila naša država v vojni najtežje prizadeta, je vendar prva v Evropi pri delu za obnovo, zgraditev in zadovoljitev temeljnih potreb širokih ljudskih množic.

Naša usoda je povezana z Ljudsko fronto. Danes, ko se ves naš narod z

Mladina hoče odločiti za srečno bodočnost

Tov. polkovnik Stante Peter je govoril na predvolilnem sestanku mladine.

Tudi mladina se zaveda važnosti nedeljskih volitev, zato se nanje prav posebno pripravlja. Vsi, ki že imajo volilno pravico, pojdejo na volišča. Vendar jim to ni dovolj. S svojimi manjšimi tovariši in tovarišicami pomagajo povsod. Krasijo volišča, postavljajo mlaje, razobešajo transparente, pišejo parole, lepijo letake; skratka: vsi so prijeli za delo.

V četrtek zvečer pa so si vzeli nekaj časa, saj je bila zadeva silno važna in zanimiva. V Mladinskem domu v Gamberju so sklicali predvolilni sestanek mladine. Zlasti jih je zanimalo, kaj jim bo povedal stari celjski znanec in borec tov. polkovnik Stante Peter-Skala. Tudi tov. Niko in Sergej od Glavnega odbora ZMS bosta poleg. Že precej časa pred napovedano uro so se zbrali pred vhodom. Prepevali so partizanske pesmi, vmes pa so se pogovarjali, kako se pripravljajo na volitve z delom.

Sekretarka ZMS na Sp. Hudinji je silno ponosna, ko pove, da sta mladinki Pepca Gros in Kohne Elza, ki sta stari komaj po 15 let, sami nabrali po hišah 30 kg starega gumija. Skamen Anica, ki ji je komaj 12 let, pa je sama nabrala 400 din za volilni fond.

»Pri nas na Ostrožnem so pa 4 mladinke spletle 53 m vencev, ostali pa tudi pridno pomagajo.«

»V Čretu smo za Vse svete okrasili 30

Tov. Josip Vidmar, nosilec Federalne liste Osvobodilne fronte za Dom narodov

da boste imeli boljše življenje. Ali naj se povrnejo stari časi, v katerih mladina ni imela nobene pravice, kjer je bila mladina zatirana, kjer je bila mladina izpostavljena največjim izkoriščanjem. Danes so vam odprta vrata za vaš razvoj, danes lahko aktivno sodelujete v javnem življenju!

11. novembra, to je dan volitev, ko se bodo jugoslovanski narodi odločili in enkrat za vselej onemogočili, da se vrne staro. 11. november je zgodovinski dan, ko bomo s kroglicami potrdili vso našo borbo, ter se bomo oddolžili vsem našim žrtvam, potrdili program OF.

Prav te dni, ko bodo jugoslovanski narodi volili svoje zastopnike za konstituantno, mora imeti vsak rodoljub pred očmi tiste dni v preteklosti, tiste črne dni aprila 1941. leta, ko se je naša dežela v največji nevarnosti znašla zapuščena od tistih, ki so jo takrat vodili

TITO

uslužbencev pri bankah in veletrgovinah so dosegali stotine milijonov dinarjev.

Najborenejši del iz naših vrst, ki je že pred vojno sodeloval v borbi ljudstva, je tudi ob okupaciji stopil na stran ljudstva v narodno osvobodilni borbi. Številne so žrtve, ki so jih naši tovariši položili na oltar narodno-osvobodilne borbe.

Mi nismo več brezpravni aparati, kakršne je hotela stara Jugoslavija. Danes smo se kot sestavni del delovnega ljudstva vključili v Ljudsko fronto in vodimo neusmiljeno borbo proti ostankom fašizma za boljše bodočnost.

V novi demokratični federativni Jugoslaviji smo državni uslužbenci pridobili vse tisto, česar doslej še nikoli nismo imeli. Zavedamo se, da razen Sovjetske

vsemi svojimi silami trudi, da obnovi opustošeno in izropano državo, da obnovi industrijo in gospodarstvo sploh, imamo mi državni uslužbenci nujno nalogo, da storimo vse, kar je v naši moči, da omogočimo pravilno poslovanje državnega aparata, da spremenimo državne urade v prave ljudske ustanove, iz katerih mora izginiti birokratizem in vse njegove škodljive posledice.

Ljudska fronta je iz nas napravila novega človeka — nikdar več stare Jugoslavije! Tovariš Tito je porok za napredek in mirno graditev boljšega in lepšega življenja. Zato bomo 11. novembra volili vsi le listo Ljudske fronte, katere nosilec je naš narodni heroj in ljubljani maršal Tito!

partizanskih grobov, za spominsko ploščo pa smo nabrale 1100 din.«

»Pri nas na Ložnici smo zasipali protitankovske jarke, prava udarnika pa sta pri nas Pukl Vito in Žagar Franc.«

»Tudi v Medlogu se lahko postavimo. Strmškova Angela je najbolj iznajdljiva v agitaciji in najbolj spretna v pletenju vencev.«

Pripovedujejo si, kako lepilo letake, kako pazijo, da jih kdo ne potrga. Vsak bi se rad postavil.

Stopijo v dvorano. Tov. Rok pozdravi navzoče in tov. polkovnika in pove, kako smo veseli, da je v naši sredi.

Burno pozdravljen se dvigne tov. polkovnik. Njegov obraz je miren in odločen, ko govori mladini:

»Vesel sem, da vam v zadnjih dneh pred volitvami spregovorim nekaj besed kot predstavnik Jugoslovanske armade. Prvič v zgodovini jugoslovanskih narodov ima mladina po štiriletni borbi proti okupatorju, zbrana širom cele Jugoslavije v predvolilni kampanji, volilno pravico, mladina, ki je skozi štiri leta največ žrtvovala. Na kosteh mladine, to lahko mirno trdimo, so se gradili temelji nove demokratične in federativne Jugoslavije. V narodno osvobodilni borbi, ki so jo vodili jugoslovanski narodi, je bila mladina tista, ki je nesebično žrtvovala svoja življenja za osvobodjenje, ne samo osvobodjenje jugoslovanske zemlje, cele Evrope, če hočemo, celega sveta. Jugoslovanska mladina je kompaktno stopila v naše odrede, bataljone, brigade in divizije. Vse žrtve, ki smo jih imeli vsa 4 leta, je zavestno prenašala. In če se je mladina borila skozi 4 leta proti fašizmu in domačim izdajalcem, potem ima naša mladina ne samo pravico, ampak dolžnost, da odloči o bodoči izgraditvi Jugoslavije. Tisti tovariši, ki so žrtvovali svoja življenja, katerih kosti trohniijo v gozdovih širom Jugoslavije, zahtevajo,

Mladina mu je pa navdušeno pritrdila in ga prekinjala z medvzkliki. Tov. Sergej je povedal, da v nedeljo volimo napredek in boljše življenje, ali pa stare protiljudske režime. Kar se pa našega volilnega programa tiče, je citiral Kardeljev izrek: »Mi obljublamo 6 mesecev napornega dela za mlado republiko.« Sam pa je končal s trditvijo, da je le delo garant za našo bodočnost.

Tov. Niko je pozval mladino k čim večji disciplini in prikazal, kako važna je smotrenost pri delu.

Tov. Rok je zaključil sestanek s tem, da je še enkrat opozoril, kako naj mladina pomaga pri volitvah, kako naj krasi, kako naj zaktivizira še poslednje omahljivce in kako naj organizira prihode volilcev, skrbi za kurirsko službo. Razni odbori so si v tem pogledu napovedali tekmovanje, tako n.p.r. Sp. Hudinja, Zg. Hudinja, III. četrt proti IV. četrti.

Prečitali so še resolucijo celjske mladine IOOF, ki glasi:

»Vam, predstavništvu slovenskega ljudstva, pošilja mladina mesta Celja iz svojega predvolilnega zborovanja dne 8. 11. 1945 plamteče pozdrave. 11. novembra na zgodovinski dan jugoslovanskega ljudstva bomo enotno in strnjeno vrst prikoralali na volišča, kjer bomo z gumijastimi kroglicami potrdili isto, za kar smo se borili s svinčeni.«

Celjska mladina ve, da je njeno mesto v Osvobodilni fronti, zato bo volila le njo, zato bo volila maršala Tita.« Pojoč so se razšli na svoje domove.

Med našo mladino veje duh prostovoljnega sodelovanja, spoznanje važnosti volitev, povezanost z Osvobodilno fronto. Mladina naj nam bo vzgled pri nedeljskih volitvah. Odločiti hoče za svojo srečno bodočnost. Stori tudi ti svojo dolžnost in ji pomagaj pri njenih stremljenjih!

Bela Krajina napovedala okrajem našega okrožja volilno tekmovanje

Okrajni odbor OF Bela Krajina je napovedal vsem okrajem v Sloveniji tekmovanje za čim večjo udeležbo pri volitvah s sledečim pozivom:

»Naša zmagovita borba proti okupatorju nam je omogočila, da svobodno in na resnično demokratičen način prvič v zgodovini volimo ter odločamo o svoji usodi. Bela Krajina je bila prva slovenska pokrajina, ki je bila osvobojena. V Beli Krajini smo si tudi najprej zgradili novo ljudsko demokratično oblast in smo že zgodaj okusili dobrine te oblasti. Zaradi tega se še prav posebno zavedamo pomembnosti volitev 11. novembra in zmage liste Ljudske fronte z maršalom Titom na čelu. Zato napovedujemo volilno tekmo vsem okrajem v Sloveniji, in sicer:

1. v volilni udeležbi;
2. v času izvedbe volitev.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Okrajni odbor OF Bela Krajina.

V imenu vseh okrajev celjskega okrožja toplo pozdravljamo in sprejemamo poziv okrajnega odbora OF Bela Krajina, ter mu zatrujemo, da bomo zastavili vse sile za kar najveličastnejšo zmago naše resnične ljudske demokracije. 11. november mora biti najveličastnejša zmaga svobode, bratstva in edinstva naših narodov. Z geslom »Za Tita, za ljudsko demokratično oblast, za socialne pravice in za srečno bodočnost naših otrok« na tekmovanje!

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Okrožni odbor OF Celje.

S TITOM

v vojni zmagala -
s TITOM v miru
napredek in
blagostanje!

Celje pred volitvami

Jesenske megle in sivo nebo ne motijo vzdušja, ki leži nad ljudmi in nad mestom, razpoloženja, ki bo jutri doseglo svoj vrhunec.

Vsaka hiša nosi pečat jutrišnjega dne. Tam, ker so še pred nedavnim viseli rdeči plakati, ki so oznanjali mučeniško smrt talcev, se danes svetijo svobodne besede svobodnega ljudstva in lik našega delavca, kmeta, naše žene in mladine, ki stoje trdno v fronti nove Jugoslavije. Pisani letaki, transparenti, zastave, slike naših kandidatov, parole in proglašajo živijo sliko mesta. Tiskarne, delavnice in tovarne so z udarniškim delom omogočile okrasitev mesta. Mladina pa je z navdušenjem poiskala vsak prazni kotiček na zidovih, nobena hiša ne sme ostati brez letaka, parole!

Pred postajo, na balkonu Mestne hranilnice sta pritrjeni veliki sliki maršala

Tita in generalisima Stalina v okviru naših in sovjetskih zastav. Zgradbi okroglega in okrajnega odbora s slikama tov. Kardelja in ministra Leskoška sta v znamenju svečanega razpoloženja. Pri vходу v mesto, preko ulic, po balkonih in preko pročelij vise transparenti s parolami, ki jih vsak Slovenec, vsak Jugoslovan nosi v srcu.

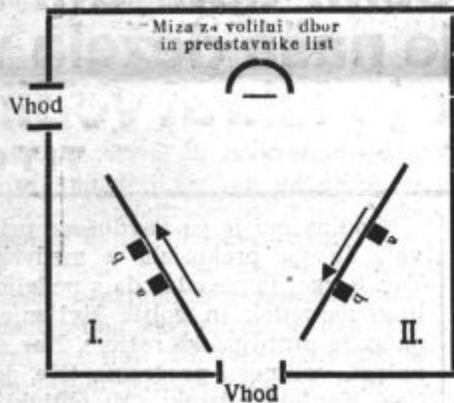
Med ljudmi vlada neka nevidna povezanost. Nihče ni tuj in neznan, saj nam vsem stoji pred očmi isto: jutri bomo pokazali vsemu svetu, da smo Titovi! Okrašeno mesto je samo zunanji izraz tega, kar je vse naše ljudstvo zajelo od prvega dne narodno-osvobodilne borbe. Jutri, ko bodo slovenske žene, mladina, vse slovensko delovno ljudstvo glasovalo za listo Ljudske fronte, bo dokončno potrjena zmagaja jugoslovanskih narodov nad reakcionarnim imperializmom.

Navodila za volivce pri volitvah v Ustavodajno skupščino 11. novembra 1945

Skica volivnega prostora

I. Miza s skrinjicami za Zvezno skupščino:

- skrinjica okrajnega kandidata oz. namestnika na listi Ljudske fronte;
- skrinjica brez liste.

II. Miza s skrinjicama za Skupščino narodov:

- skrinjica za federalno kandidatno listo OF,
- skrinjica brez liste.

Kaj mora volivec vedeti, da bo 11. novembra pravilno volil

V nedeljo 11. novembra bodo volitve v ustavodajno skupščino, ki sestoji iz dveh domov: Zvezne skupščine in Skupščine narodov. Volitve v obe zbornici bodo istočasno in v istem prostoru. Zato bosta na vsakem volišču dve skupini skrinjic, prva za volitve v Zvezno skupščino, druga pa za volitve v Skupščino narodov. Vsaka skupina skrinjic bo na posebni mizi.

Da bo glasovanje potekalo hitreje, si zapomni sledeče:

Volivec pristopi k mizi, za katero sedijo člani volivnega odbora, glasno in razločno pove svoje ime in priimek ter poklic, v večjih krajih pa tudi svoje stanovanje. Predsednik volivnega odbora nato ugotovi volivčevo identiteto. Zato je potrebno, da ima vsak volivec pri sebi dokument, s katerim se mora izkazati.

Ko se ugotovi, ali je dotični vpisan v volivni imenik, predsednik volivnega odbora na kratko objasni način glasovanja in mu izroči kroglico za volitve

v Zvezno skupščino. Volivec sprejme kroglico v dlan desne roke, roko stisne v pest in nato pristopi k mizi, kjer so skrinjice kandidatov za Zvezno skupščino in s tako stisnjeno pestjo seže v vsako skrinjico, tudi v Skrinjico brez liste. Kroglico spusti v tisto skrinjico, ki pripada kandidatu, kateremu namerava oddati svoj glas. Na vsaki skrinjici bo pritrjena tiskovina z imenom kandidata, za katerega zbira glasove posamezna skrinjica.

Ko potegne volivec roko iz poslednje skrinjice, pokaže pred vsemi, da ima prazni roki v znak, da je glasoval. Nato dobi od predsednika volivnega odbora drugo kroglico za volitve v Skupščino narodov in na zgoraj opisani način glasuje za to skupščino. Na mizi, kjer se voli za Skupščino narodov, bosta posod dve skrinjici: prva je skrinjica, ki zbira glasove za Federalno listo OF, druga pa je skrinjica brez liste. Ko volivec opravi tudi to glasovanje, spet pokaže roki v znak, da nima več kroglice in nato zapusti volišče.

Volivec kroglice ne sme premestiti iz ene roke v drugo, niti je ne sme odnesti s seboj.

Vsak volivec mora priti na volišče osebno, če hoče izvršiti svojo volivno pravico. Volitev po zastopniku ali s pooblastilom je nedopustna.

Volivec, ki nima desne roke, voli na zgoraj opisani način z levo roko. Volivec, ki nima nobene roke, ali pa je na obe roki hrom, sme pripeljati s seboj na volišče osebo, ki glasuje namesto njega. Slepce glasuje sam, izbere pa si osebo, kateri zaupa, da mu pojasni, za koga zbira glasove posamezne skrinjice.

Praviloma voli lahko vsakdo na volišču, na katerem je vpisan v volivni imenik. Izjema velja za naslednje osebe:

- Državni in privatni nameščenci, ki so bili službeno premeščeni po 24. septembru in v svojem novem kraju zaposlitve niso vpisani v imenik.

- Železničarji, ki na dan volitev opravljajo službo izven svojega bivališča.

- Osebe, zaposlene pri delu volivnih odborov in komisij, če bodo zaradi tega na dan volitev izven kraja, kjer so vpisane v volivni imenik.

Vsi ti si morajo preskrbeti potrdila o vpisu v volivni imenik, ki jih izda okrajna komisija za volivne imenike tistega okraja, v čigar področje spada kraj, kjer je dotični vpisan v volivni imenik.

S tem potrdilom, ki ga okrajna komisija izda na podlagi uradnega potrdila o preselitvi, oziroma o opravljanju službe izven domačega kraja, bo volivec lahko glasoval v tistem kraju, kjer se bo mudil na dan volitev.

Na dan volitev opusti vsakršno popivanje, ampak zaradi čuta dolžnosti, da z vso vestnostjo in dostojno izvrši svojo volivno pravico.

Kdor zlonamerno krši zakonitost volivnega postopka kdor na kakršen koli način namenoma krši tajnost glasovanja, kdor kakor koli ovira delo volivnega odbora ali se pri glasovanju nedostojno obnaša, se kaznuje po določilih čl. 83. in 84. zakona o volitvah z denarno kaznijo ali odvzemom prostosti.

Kje bom volil

11. novembra ?

Celje-mesto

I. kvart: Kidričeva ul., Titov trg, Kolenčeva, Vrvarška, Kocenova, Savinjska (vzhodni del), Gubčeva, Kovaška, Nabrežje svobode, Slomškov trg (sever in vzhod), Stanetova (vzhodni del do Tomšičevega trga in do Cankarjeve ul.).

Volišče I: Ljubljanska kreditna banka
Volišče II: Tomšičev trg št. 1-I.

II. kvart: Aškerčeva, Stanetova (od Cankarjeve do rudarske šole), Cankarjeva (severni del), Stanetova ulica do Kocbekove (severni del), Miklošičeva (od Stanetove do Ključavničarske), Levstikova (južni del), Mariborska cesta od rudarske šole do Savinjske železnice).

Volišče I: Vodnikova 2 (Ljudska posojilnica)

Volišče II: Aškerčeva ul. 2 (Rebevšek)
Volišče III: Stanetova ul. 16 (Premik)

III. kvart: Ipavčeva, Frankopanova, Zrinjskega, Jenkova, Oblakova, Kržišnikova, Gregorčičeva, Šlandrov trg, Kocbekova ul. (zapadni del), Ključavničarska, Levstikova, zapadni del, severni del Kersnikove od Oblakove ulice do Savinjske železnice, Gledališka ulica, Trg mučeničkov, Jetniška ulica, Ive Vranjekove ul., Prešernova, severni del, Ljubljanska cesta, severni del od Prešernove do Stritarjevega dvora, Drapšinova ulica od Frankopanove do Savinjske železnice.

Volišče I: Kocbekova 1

Volišče II: Vodnikova 1 (Obrtni dom)
Volišče III: Zrinjskega (Osnovna šola)

IV. kvart: Zidanškova, Ozka, Zagata, Sodnijska ulica, Na okopih, Trg svobode, Jurčičeva, Vegova, Prešernova, južni del, Tomšičev trg, zapadni del, Slomškov trg, jugozapadni del, Ljubljanska c., južni del, od Prešernove do Rakuna.

Volišče I: Tomšičev trg 12

Volišče II: Trg svobode (Dom Ljudske prosvete)

Volišče III: Ljubljanska c. (Kino Dom)

Gaberje: Tovarniška ul., Cinkarniška, Delavska, Leskoškova, Kovinarska ul., Križna pot, Mariborska c. od Savinjske železnice do Zidanška, Cesta v Bukovžlak, južni del, Pokopališka, južni del od pokopališča do Mariborske ceste.

Volišče I: Mariborska c. 12 (Sveteček)

Volišče II: Mladinski dom, pritličje.

Volišče III: Mariborska c. 64 (Gasilski dom)

Volišče IV: Mariborska 21 (Gostilna Permozer).

Dolgo polje: Stritarjeva, Tkalska ul., Kersnikova, Ipavčeva do Savinjske železnice, Drapšinova od Sav. železnice do Dečkove ceste, Veselova, Dečkova c. od Ipavčeve ulice do vojnih barak.

Volišče: Miško Kranjčeva ul., lokal Krajevne NO.

Naši kandidati

Minister tov. Leskošek nosilec okrožne kandidatne liste

Tov. Franc Svetek, podpr. gl. odb. ESZDNJ, nosilec kandidatne liste za okraj Šmarje

Podpolkovnik, tov. Kovačič Ivan-Efenka, kand. v Zvezno skupščino za okr. Konjice

Tov. Miha Marinko, rudar, član AVNOJ-a, kandidat okrožne liste v Zvezno skupščino za volilni okraj Trbovlje

Preko Osvobodilne fronte so si žene izvojevale enakopravnost!

Trboveljska volišča

Trbovlje I: Retje — Loke
 Volišče I: gostilna Kramar
 Volišče II: gostilna Drev
 Trbovlje II: Loka — Retje
 Volišče I: gostilna Zavrašek
 Volišče II: gostilna Sitar
 Trbovlje III: Loke, Retje, Bauer kol.
 Zabja vas, Dobrna
 Volišče I: Kantina Dobrna
 Volišče II: Čakalnica Guida
 Trbovlje IV: Loke, Petelinova vas,
 Kurja vas
 Volišče II: Polaj
 Volišče II: gostilna Jež
 Trbovlje V: Dom in vrt Loke
 Volišče: gostilna Vidmar
 Trbovlje VI: Loke, Sp. Terezija
 Volišče I: gostilna Podbregar
 Volišče II: gostilna Dolinšek

Trbovlje VII: Loke, Terezija, Posetje
 Volišče I: gostilna Rotar
 Volišče II: gostilna Kepa
 Trbovlje VIII: Trbovlje, Ojstro, Loke
 Volišče: gostilna Fric
 Trbovlje IX: Loke, Njiva, Delavski
 dom
 Volišče I: gostilna Volaj
 Volišče II: Sokolski dom
 Trbovlje X: Loke, od pošte do Tr-
 bovelj
 Volišče I: gostilna Kolbezen
 Volišče II: gostilna Božič
 Trbovlje XI: Trbovlje trg
 Volišče I: Stara občina
 Volišče II: gostilna Špame
 Trbovlje XII: Retje, Za Savo, Sv. Urh
 Volišče: gostilna Kokalj

Vsi slovenski kulturni delavci za Osvobodilno fronto

Kulturni delavci vseh kulturnih smeri in svetovnih nazorov so podpisali svoj volivni proglas in s tem ponovno manifestirali svojo pripadnost Osvobodilni fronti. Prvič v zgodovini slovenskega naroda stoji slovenski kulturni delavec enoten, ramo ob rami z delavcem in kmetom, v skupni volivni borbi za boljšo bodočnost, za ljudsko demokracijo in republiko. To je pomemben dokaz enotnosti slovenskega naroda, dokaz velike kulturno-politične višine Osvobodilne fronte, ki bo 11. novembra ponovno pred vsem svetom izpričala, da je Osvobodilna fronta in slovenski narod eno in isto.

Pri teh volitvah bo zmagala Ljudska fronta Jugoslavije in njen slovenski del, Osvobodilna fronta slovenskega naroda. Toda zmaga ni vprašanje. Gre za potrditev gibanja, ki je sprožilo osvobodilni boj, ga vodilo in naposled dovedlo do slavne zmage in osvoboditve. Gre za potrdilo miselnosti, v imenu katere so najboljši sinovi slovenskega naroda v najtežjem trenutku naše zgodovine segli po orožju, v imenu katere so se štiri leta junaško borili in umirali.

Gre za potrditev gibanja in miselnosti, ki sta nam prinesla red in resnično ljudsko demokracijo in ki nam edina jamčita, da bomo Slovenci po ti-

Ali

bi ljudstvo
ustvarilo, kar
ustvarja, če bi
ne bilo prepri-
čano, da je
svobodno v
tem ustvar-
jalnem delu?

Edvard Kardelj

Tov. Kardelj, podpredsednik Zvezne vlade

SLOVENC!

Volitve, ki so pred nami, niso običajna politična igra, pri kateri naj se določi razmerje moči med strankami, temveč pomenijo usodno odločitev v bodočem življenju Slovencev in vseh jugoslovanskih narodov v zvezni državi Jugoslaviji.

Delavec in kmet,

dva brata v borbi
za svobodo, dva
brata pri obnovi
in izgradnji države

sočletnem trpljenju in zatiranju v bližnji bodočnosti zaživel srečnejše življenje na vsem ozemlju, kjer se govori slovenski jezik.

Tiho potrditev je dolžan izreči Osvobodilni fronti sleherni Slovenec, ki priznava veličino in dragocenost naših žrtev in ki mu je pri srcu blagor in napredek slovenskega naroda. Volitve, ki so pred nami, naj bodo potrditev vsega slovenskega naroda Osvobodilni fronti. Izrecimo se zanj vsi do zadnjega, kajti nikdar nam ni bila enotnost naroda potrebnejša, kakor nam je danes, v dneh obnove in boja za naše zahodne meje!

Mi, kulturni delavci, smo preverjeni, da Osvobodilna fronta ne pomeni samo blagostanja, demokracije in svobode, temveč predstavlja tudi jamstvo za kulturni razmah, za sprostitev vseh duhovnih sil našega naroda. Izrekamo se zanj in pozivamo vse Slovence, naj se pri teh volitvah izreko zanj polnoštevilno, s trdnostjo zrelega naroda.

Slavnostna akademija ob priliki obletnice Oktobrske revolucije

Na dan obletnice Oktobrske revolucije je bila v Celjskem domu slavnostna akademija. Gledališka dvorana je bila nabito polna, kot še nikdar prej. Polnoštevilna je bila udeležba meščanov in vojakov, da prisostvujejo akademiji, manifestirajo svojo ljubezen in vdanost sovjetskim narodom in Oktobrski revoluciji ter se spominjajo neumrljivega vodje Lenina. Akademija se je začela s sovjetsko himno, nakar je govoril v imenu vojske kapetan tov. Dušan Vitas. V svojem govoru je poudaril ogromni pomen Oktobrske revolucije v zgodovini vsega človeštva. V oktobru se je pričela ustvarjati socialistična država, ki je v tej vojni rešila celokupno človeštvo propada, terorja in fašizma. Ko je govornik podal kratek zgodovinski pregled od leta 1917. do 1921., je poudaril, da je ravno skovano bratstvo sovjetskih narodov doprineslo k temu, da so se premostile vse ogromne težave. Oktobrska revolucija je ustvarila iz slabe, kapitalistične korumpirane carske Rusije, močno socialistično državo delavca, kmeta in poštenega inteligenta. Ta država, država svobode, pravice in enakopravnosti je bila edina, kateri je uspelo zavezati in razbiti fašistični val. Dogodki v oktobru 1917. so imeli velik vpliv na vse

ostale evropske države. Kakor pri nas, tako vidimo tudi v drugih državah uspehe tega vpliva. V svojem nadaljnjem govoru o borbi s fašizmom je govornik podčrtal vlogo pomoči, katero je nudila Sovjetska zveza vsem zaslužnim državam. Govorec o materialni in moralni pomoči, ki jo je dala Sovjetska zveza, je tov. Vitas posebej osvetlil, da je v tej naši skupni borbi skovano bratstvo in edinstvo narodov Jugoslavije in narodov Sovjetske zveze nerazrušljivo. Ob koncu svojega govora je tov. Vitas pozval vse navzoče, da se poklonijo spominu neumrljivega vodje tov. Lenina, da pozdravijo tov. Stalina in nepramagljivo Rdečo armado.

V imenu Okrožnega odbora OF Celje je govoril tov. Hribar. Oba govornika so navzoči viharno pozdravljali. Za tem je sledil pester spored, ki je žel mnogo priznanja. Najbolj so ugajali »Zvoki z Volge«, ki jih je izvajal mestni orkester ter zborne pesmi delavskega pevskega društva »Svoboda«, ki ga je vodil tov. Gobec R.

Ob koncu so bile prečitane brzojavke, poslane Vrhovnemu poveljniku Rdeče armade generalisimu Stalinu, predsedniku Vrhovnega Sovjeta Kalininu in bratskim narodom Sovjetske zveze. Dj.

Bratskim narodom Sovjetske zveze!

Ko proslavljate 28. obletnico velike Oktobrske revolucije, se Vas toplo spominjamo in praznujemo z Vami največji praznik bratske Sovjetske zveze, ki je prinesel vsem narodom svobodo in boljše življenje. Vaš praznik je tudi praznik narodov Jugoslavije.

Iskreno Vam častitamo ter pošiljamo bratske pozdrave. Obljubljamo Vam, da bomo še vnaprej gojili in utrjevali vez, ki je bila sklenjena v borbi proti fašizmu.

Pozdravljamo Vašega voditelja tov. generalisima Stalina in Vašo slavno Rdečo armado, ki je prinesla tudi nam svobodo.

Navdušeno Vam kličemo:

Naj živi zmaga velike Oktobrske revolucije!

Naj živi mogočna Rdeča armada — rešiteljica zaslužnih narodov in ponos Sovjetske zveze!

Mladina Celja na proslavi 28. obletnice velike Oktobrske revolucije!

Tovarišu generalisimu Stalinu, voditelju Sovjetske zveze!

Za Vaš praznik 28. obletnice Oktobrske revolucije pošilja Vam, dragi tov. generalisim Stalin, vsem narodom bratske Sovjetske zveze in slavni Rdeči armadi, ljudstvo Celja plamteče pozdrave in iskrene čestitke. Praznik Sovjetske zveze je tudi praznik nas vseh, zato Vam danes vsem obljubljamo, da bomo trdno vez, ki smo jo sklenili v

skupni borbi proti skupnemu sovražniku, še boljše utrjevali.

Živel tov. generalisim Stalin!

Živela zmaga Rdeče armade!

Živela z zmago ovenčana Rdeča armada!

Prebivalci Celja na proslavi 28. obletnice

Pozdravni brzojavki generalisimu Stalinu in Molotovu

Predsednik ministrskega sveta maršal Jugoslavije Josip Broz Tito je poslal ob priliki 28. letnice Oktobrske revolucije naslednjo brzojavko predsedniku Sveta ljudskih komisarjev ZSSR, generalisimu Sovjetske zveze, J. V. Stalinu, Moskva - Kremelj:

Dovolite, da izročim vam in preko vas vsem narodom Sovjetske zveze, v imenu narodov in vlade demokratične federativne Jugoslavije in v svojem imenu najtoplejše pozdrave in želje ob priliki 28. letnice velike Oktobrske socialistične revolucije. Narodi nove Jugoslavije skupno s sovjetskimi narodi z veseljem pričakujejo ta veliki dan. Naši narodi čutijo do velike Sovjetske zveze in njene nepremagljive Rdeče armade - otroka Oktobrske revolucije, ki je na čelu svobodoljubnih narodov uničila fašizem in zagotovila narodom sveta svoboden obstoj in razvoj, neomejeno hvaležnost in priznanje. Z uspehi Oktobrske revolucije se ponajajo ne samo sovjetski državljani, temveč tudi vse napredno človeštvo, a posebno jugoslovanski narodi. Naj živi večno prijateljstvo med

slovanskimi narodi! Naj uspeva močna Sovjetska zveza, zvesti čuvar miru na svetu!

Predsednik vlade demokratične federativne Jugoslavije,

JOSIP BROZ TITO

*

Ljudskemu komisarju za zunanje zadeve ZSSR V. M. Molotovu, Moskva:

V imenu vlade demokratične federativne Jugoslavije in v svojem imenu dovolite, da izročim vam in vaši vladi ob priliki 28. letnice velike Oktobrske socialistične revolucije plamteč pozdrav in najboljše želje. Narodi demokratične federativne Jugoslavije pričakujejo ta veliki praznik rojstva sovjetske oblasti in Sovjetske zveze z velikim veseljem in občutki hvaležnosti do narodov vaše močne socialistične države in njenega genialnega voditelja, generalisima Stalina.

Z globokim spoštovanjem, predsednik vlade demokratične federativne Jugoslavije in namestnik ministra za zunanje zadeve, maršal Jugoslavije,

JOSIP BROZ TITO

Življenje v prestolnici Sovjetske zveze

Moskva, prestolnica ZSSR, je ogromno politično, kulturno in industrijsko središče; posebljenje je politične, vojne in gospodarske moči Sovjetske zveze, kakor tudi bratskega sodelovanja sovjetskih narodov. Moskva — to je središče nove družbe, kovačnica marksistično-leninistične znanosti. V Moskvi je živel, delal genialni mislec, ustanovitelj Boljševiške partije in ustvaritelj sovjetske države V. I. Lenin. V Moskvi živi in dela organizator zmag socializma, modri vodja narodov ZSSR in veliki vojskovodja generalisim J. V. Stalin, ki nadaljuje veliko Leninovo delo. Tu je bila izdelana in sprejeta velika Stalinova ustava, tu Partija Lenina, Stalina sklicuje svoje kongrese. Tu so zasedanja Vrhovnega Sovjeta ZSSR.

Moskva — to je nezrušljiva trdnjava borbe proti fašizmu. V Moskvi je veliki Stalin pisal zgodovinska povelja, ki so označevala zmagoslavje pot Rdeče armade in klicala napredne narode v borbo proti fašizmu. Ognjemeti moskovskih salv so razsvetljevali pot k zmagi pravične stvari.

Z Moskvo so z najmočnejšimi vezmi ljubezni zvezani najboljši duhovi človeštva in demokratični narodi, ki so na bojišču razbili fašizem in se zdaj bore za končno iztrebljenje fašizma iz družbe. V tej posvečeni borbi je bila Moskva in ostane zastava mobilizacije vseh naprednih sil.

Moskva — to je milijonsko mesto (nad 4 milijone, ob začetku revolucije izpod 2 milijona) s širokimi tlakovanimi ulicami, številnimi velikimi tovarnami, centralami, lepimi poslopji ustanov in podjetij, s stanovanjskimi hišami, domovi kulture, znanstvenimi zavodi, šolami, parki, gledališči, krasnimi mostovi in z zgodovinskimi spomeniki.

Med stotinami tovarn, ki so bile sezidane v Moskvi v dobi sovjetske oblasti, so tudi takšni velikani, kakršna je avtomobilska tovarna, ki nosi ime Stalina, dalje elektrotovarna, tovarna krogličnih ležajev, imenovana po Kaganoviču, in mnoge druge. Leta 1939 je proizvodnja težke industrije v Moskvi bila dvajsetkrat večja kakor leta 1913. Med petletkami je bila v Moskvi zgrajena podzemna železnica, najboljša na svetu, dalje 11 velikih mostov, nad 500 velikanskih stanovanjskih hiš, ki zavzemajo nad 2 milijona kvadratnih metrov. Po obsegu se je Moskva povečala od 28.5 tisoč ha na 60 tisoč ha.

Leta 1939 je obiskovalo šole v Moskvi 608.000 otrok, medtem ko jih je leta 1913 samo 122.000. V Moskvi je 58 velikih muzejev, ki imajo milijone obiskovalcev (leta 1938 je bilo 7.703.000 obiskovalcev).

V Moskvi se združuje 11 železniških prog, ki mnoge segajo tisoče kilometrov daleč. S preureditvijo pomorskega sistema in z zgraditvijo prekopa Volga-Don bo Moskva postala pristanišče petih morij.

Vse, kar se zdaj godi v Moskvi, je zgodovinsko pomembno ter velikanskega življenjskega pomena. V naslednjih vrsticah je kratka kronika produkcijske delavnosti in kulturnega življenja moskovskih meščanov.

Današnja Moskva

Zvezna državna knjižnica, imenovana po Leninu, v Moskvi ima 8 čitalniških dvoran. Na dan je zaposleno tam nad 3000 ljudi različnih poklicev — profesorjev, učiteljev, inženirjev, pedagogov, znanstvenih sodelavcev, dijakov, učencev.

V Moskvi je 13 medicinskih šol mestnega zdravstvenega oddelka, ki vzgajajo bolničarke, zdravniške in porodniške pripravnike, zobne tehnike. Začeli so se sprejemni izpiti. Število učencev, ki želijo vstopiti v te šole, je zelo visoko. Zobotehniška šola lahko sprejme 60 učencev, izpit jih pa polaga 800. V šolo za zdravniške pripravnike bi rado vstopilo 750 prosilcev, prostora je pa samo za 90 dijakov.

Na moskovskih trgih je bilo poleti sezidanih 13 paviljonov za kolhozno trgovino, 21 postaj za izdajanje mesa in mleka in 28 hladilnic. Zadnje čase se je zelo povečal uvoz gob. Moskovski prebivalci pokupijo na dan na trgu okrog dve toni raznih gob. Avgusta je bilo uvoženo v Moskvo 50 ton gob.

Moskovska vseučilišča in tehnike štejejo 170.000 dijakov z 72 instituti. Tehnik je 52, glasbenih, pedagoških in umetniških šol pa 33.

Ladje, ki vozijo po prekopu Moskva-Volga, so prepeljale v tej sezoni nad 2.5 milijona potnikov. Promet na progah Moskva-Gorki, Kalinin-Kasvazin in na mnogih drugih, je stalen.

Izdajateljski načrt državnega literarnega založniškega podjetja za l. 1945 je samo sestavni del velikega triletnega načrta. Letos nadaljuje 47. odsek ruske literature izdajanje vseh zbranih del Leva Tolstoja, Čehova, Gorkega, Majakovskega in začeli bodo izdajati nova dela A. L. Tolstoja, Veresajeva, Gončarova,

Belinskega, Nekrasova in Turgenjeva. Samo v dobi treh let morajo izdati po načrtu 16 celotnih zbranih del. Omeniti je treba široko razpredeno delo, da zberejo pisma Čehova. Doslej so zbrali nad 5000 pisem; izmed njih 200, ki doslej še niso bila znana. Vsa ta pisma bodo objavljena v zbranih delih Čehova. Nadalje imajo v načrtu izdati 23 knjig Puškina, Saltikova-Ščedrina, Herzena, Dobroljubova, Černiševskega, Ostrovskega, Pisemskega, Korolenka, Uspenskega in drugih. Najprej bodo začeli izdajati serijo knjig pod naslovom »Knjižnica ruskih romanov«, ki se sestoji iz 55 romanov, opremljenih z izčrpnimi zgodovinskimi literarnimi pripombami, in sicer del Gončarova, Dostojevskega, Gorkega in drugih. Serijo »Knjižnica ruske poezije« sestavlja 50 knjig z deli Puškina, Lermontova, Feta, Koljčova, Aputina, Meja, Poležajeva, Pleščejeva, A. Grigoroviča, Bloka, Bunina, Majakovskega, Ahmatova, Demjana Bednega in drugih. Razen tega bodo izdali zbornike ruske folklore. Med tujimi deli morajo iziti po načrtu v letih 1945-47 zbrana dela Dickensa, Anatola Francea, Zolaja, Balzaca (celotna

Sovjetski znanstvenik odkril obrambno sredstvo proti atomski bombi

Agencija Reuter je objavila poročilo, da so Rusi odkrili obrambno sredstvo proti atomski bombi. Poročilo pravi, da je ruski znanstvenik prof. Kapica odkril postopek, po katerem je s pomočjo žarkov iz daljave mogoče povzročiti eksplozijo atomske bombe. Pri preiz-

kušnji svojega postopka se mu je posrečilo povzročiti eksplozijo atomske bombe iz daljave 15 km. Mislijo, da bo po nadaljnjem izboljšanju metode mogoče uničiti bombo iz daljave 50 do 120 km.

V bližnji bodočnosti bodo postavili na raznih trgih in drevoredih Moskve spomenike znamenitim možem ruske zgodovine, literature in umetnosti. Značna sovjetska kiparja, narodna umetnika ZSSR Merkurjev in Tomski sta začela izdelovati spomenik velikega ruskega vojskovodje Kutuzova. Razen tega bodo postavili spomenike sobojevnikom Kutuzova. Na prihodnji zvezni razstavi bo razstavljeno kamnito poprsje Majakovskega, delo kiparja Čajkova. Izdelani so načrti za spomenik Čehova v Moskvi. Kiparja Kepinov in Manujlov izdelujeta načrt spomenika Gribojedovu. Manujlov izdeluje tudi skupaj z Motilovim načrt spomenika A. L. Tolstoju.

Kako napreduje delo za polaganje plinovoda Saratov-Moskva? O obsegu tega dela nam nudijo vsaj približno sliko naslednje številke: na dan izkopljejo 8 do 10 km jarka in izolirajo 8 km cevi. Vsak dan položijo 8-10 km plinovoda.

Omrežje moskovske podzemne železnice izpopolnjujejo. Ze se kažejo konture novih monumentalnih postaj. Naglo napreduje delo pri novi krožni prog. Krožna proga obdaja središče Moskve. Poteka vzdolž južne in vzhodne strani mesta in je dolga 19.3 km. Na tej prog. zidajo 12 postaj. Promet na krožni prog. je preračunan na 34 parov vlakov na uro in vsak vlak ima po 8

Za večno prijateljstvo in zavezništvo med JUGOSLAVIJO in SOVJETSKO ZVEZO!

vagonov. Ko bo najživahnejši promet, bodo vlaki vozili v presledku 1,3/4 minute. Največja hitrost vlakov znaša 650.70 km na uro. Računajoč čas postajanja na postajah, vlak prevozi krožno prog. v 30 minutah.

Prva tovarna potiskanega blaga je ena največjih tekstilnih podjetij Moskve. Njeno blago je zelo priljubljeno med prebivalstvom. Zadnje čase je tovarna začela izdelovati nove tkanine. Glavni inženir Bacin je povedal: »Ustavili smo izdelovanje grobih robcev, nebeljenega platna itd. Začeli smo izdelovati šifon, satin in druge tanke tkanine. V avgustu in septembru je bilo število strojev podvojeno. Do konca leta bomo izdelali 5 milijonov metra sukna, okrog 13 milijonov metrov drugih tkanin, posebno trpežnih ter barvastih.«

Moskovska juvelirska tovarna trusta »Rusko drago kamenje« vsak mesec izdelava za 1.300.000 rubljev vrednosti izdelkov. Začeli so tudi izdelovati demantno orodje, po večini demantne nože za rezanje stekla. Tovarna izdelava zdaj po tisoč kosov demantnega orodja.

Proslava v Žalcu

Na predvečer obletnice Oktobrske revolucije so se prebivalci Žalca strnili v slavnostno povorko in korakali po ulicah, navdušeno vzklikajoč bratski Sovjetski zvezi, Rdeči armadi in generalisimu Stalinu. V Domu ljudske prosvete se je nato vršila svečana proslava 28. obletnice zmage delovnega ljudstva nad carskim imperializmom.

Akademijo je otvoril šolski upravitelj tov. Maks Pivc. Predstavnik Jugoslovanske armade pa je govoril o pomenu Oktobrske revolucije za našo narodno osvobodilno borbo. Oba govornika je množica prekinjala z burnim vzklikanjem. Sledile so recitacijske pevske in koncertne točke, ki so zelo uspešno zaključile slavnostni večer.

Tedenske politične vesti

Ustanovitev politične visoke šole v Pragi. Predsednik češkoslovaške republike Beneš je podpisal ukaz o ustanovitvi visoke politične šole za novinarje, politične delavce in gospodarstvenike.

Sklenitev trgovskega sporazuma med Češkoslovaško in Jugoslavijo. V češkoslovaškem ministrstvu za zunanje zadeve v Pragi je bil pretekli teden podpisan trgovinski sporazum o izmenjavi blaga med Češkoslovaško in Jugoslavijo. Naša trgovinska delegacija, ki je vodila ta pogajanja, se je medtem vrnila v Beograd. Češkoslovaška bo dobavljala Jugoslaviji važne surovine za industrijo in tudi nekatere stroje, Jugoslavija pa bo izvažala v Češkoslovaško rudo, suhe slive, vino in marmelado.

Najnovejši izid občinskih volitev v Britaniji. V Londonu je laburistična stranka v 28 občinah zmagovala. Končni izid v 154 podeželskih mestih od 360: laburistična stranka je dobila 1948 odborniških mest namesto 960, kolikor jih je imela prej. Konservativci so obdržali 1023 mest od 2003, kolikor so jih imeli prej. Konservativci so ohranili svoje moči le v obmorskih kopališčih, kjer so razkošne vile.

Razstava fotografij o življenju v Sovjetski zvezi. V Londonu so odprli razstavo fotografij, ki prikazujejo življenje v Sovjetski zvezi, pod imenom »Prijateljstvo ljudstev ZSSR«.

Bardossy obsojen na smrt. Budimpeštanski radio je objavil, da je bil bivši madžarski ministrski predsednik Laszlo Bardossy zaradi veleizdaje obsojen na smrt na vešalih.

Društvo pregnanih Slovencev

sklicuje za petek 9. novembra ob 18. v Obrtnem domu (nasproti Mestnega gledališča) svoje

prvo javno zborovanje

izgnancev in vseh, ki so kakor koli morali zapustiti svoj dom za časa preteklo vojne.

Ker so na dnevnem redu zelo aktualne zadeve in da se temeljito razpravlja o predstojajočih volitvah, vabimo vse tovariše in tovarišice iz Celja in okolice, da se javnega zborovanja sigurno udeležijo.

Te volitve so izraz naše odločne volje, da hočemo Jugoslavijo, kakršna je zrastle v narodno - osvobodilni borbi, najusodnejši borbi jugoslovanskih narodov, kakršna je zrastle pod vodstvom največjega jugoslovanskega sina, tovariša TITA

Tov. Boris Kidrič

Kulturni pregled

Pevsko - recitacijska tekma v Mariboru

Narodno gledališče v Mariboru priredi s sodelovanjem Glasbene šole in prosvetnega odseka mariborskega okrožja dne 25. novembra pevsko-recitacijsko tekmo. Na to tekmo vabimo vse, kateri čutijo zmožnost in imajo veselje do petja in do dramske umetnosti.

Posebno opozarjamo zborovodje in vodje dramskih odsekov, da pripravijo pevce, odnosno igralce, kateri bi po svojih zmožnostih prišli v poštev za to tekmo. Vsak pevec naj pripravi tri samospeve ali arije, isto vsak recitator tri pesmi odnosno odlomke iz kakšnega dramskega dela.

Namen te prireditve je, da se izmed sodelujočih izberejo najboljši pevci in igralci, kateri bi po strokovnem šolanju tvorili bodoči poklicni pevsko-igralski naraščaj.

S to tekmo bo omogočeno nadarjenim iz najširših krogov, da se posvetijo gledališki umetnosti, bodisi kot pevci, igralci ali režiserji.

Vse one, ki bodo pri tej tekmi sodelovali, opozarjamo, da naj ne smatrajo te tekme kot nekakšen koncert, ki zahteva dovršeno prednašanje. Edini namen te prireditve je, da pokažejo svoj glasovni material, odnosno igralsko sposobnost.

Zato prosimo tovariše zborovodje in vse one, ki bodo pripravljali pevce in recitatorje, naj pustijo, kar se tiče interpretacije čim več svobode, ker le na ta način bodo lahko pokazali svoj naravni talent. Pri izbiri pesmi ni treba iskati težkih in kompliciranih samospevov, temveč naj pevci pojo rajši preproste narodne pesmi. Kar se tiče arij, iste niso obvezne, omenjene so le v toliko, da bodo pevci vedeli, da jih lahko uporabijo, če slučajno poznajo katero. Ker pa bo takšen slučaj pri podeželskih pevcih bolj redek, zato naj se slednji poslužijo v ta namen rajši narodnih pesmi.

Prijave za tekmo sprejema prof. Miloš Brišnik na Glasbeni šoli v Mariboru. V prijavi naj vsak udeleženec navede ime in priimek, pesmi, s katerimi bo tekmoval, in rojstne podatke.

Koledarček za leto 1946

Te dni je izšel koledarček za l. 1946, ki ga je izdal Krajevni medstrokovni svet v Celju. To ni samo koledarček v običajnem pomenu besede, ampak je majhen zbornik, ki obravnava važna

vprašanja današnjega časa. Tako imate v njem kratko zgoščeno zgodovino Osvobodilne fronte, opis njenih predhodnikov v času kmečkih uporov, razprave o naših narodnih odborih, o šolstvu, o vzgoji mladine, tako duševni kakor telesni, o delavski in nameščenski organizaciji, o zadružništvu, pa še nasvete za primer bolezni in nezgode.

Naslovna stran nam naznači leto 1946 kot leto obnove, kot nam je bilo leto 1945 leto zmage. In res služi izdaja tega koledarčka temu namenu. Slika na ovitku nam kaže zasilen dom, kakršnih so že več postavili celjski delavci in nameščenci tistim, ki so zaradi vojnih dogodkov izgubili streho. Tudi z izdelavo in prodajo tega ličnega koledarčka hoče celjsko delavstvo olajšati budo in pomanjkanje v opustošenih krajih. Cena koledarčka je 10 din, znesek, ki ga pač zmore vsakdo, ki ima količkaj čuta dolžnosti in odgovornosti napram žrtvam fašističnega divjanja.

TELESNA KULTURA

Ali naj razcepimo naša fizikurna društva?

Po osvoboditvi je bil podan sklep, da bodo vsa fizikurna društva v Sloveniji včlenjena v enotno društvo z glavnim odborom FOS v Ljubljani (Fizikurni odbor Slovenije). Na tej bazi je mogoče zajeti vse športne interesente istega kraja v enem samem društvu porazdeljenem v posamezne panoge in sekcije. Kot takšna sekcija je vključen v FD naravno tudi planinski šport, kajti le tako je mogoče razviti slovensko planinarstvo. Vključitev planinarstva v ostalo telesno vzgojo je našlo pri naših športnikih najhvaležnejši odziv. Saj vemo, da je med mnogimi tekmovalci, nogometaši in lahko-atletičarji tudi velik odstotek prijateljev planin in smuka. Če je nekoč v času razcepljenosti športnih društev želeli revnejši športnik sodelovati s pridom v vseh teh panogah, je moral imeti več izkaznice, je moral biti plačnik večkratnih članarin, kar iz gmotnih ozirov ni bilo vselej lahko.

Danes v času smotrnega vodstva in posplošenja vseh športnih panog je želeli, da se združijo vsa fizikurna društva nesebično okrog FOS-a, kjer bo mogoče vsakemu članu sodelovati v vseh sekcijah z imetjem ene same izkaznice

Ranjene, vendar neutrudljive noge naših borcev so hodile tam, kamor še morda ni stopila človeška noga. Ideja voditeljev borbe jih je vodila naprej in naprej iz zmage v zmagi in padle so vse utrdbe in zapreke. Te planine, ti ponosni orjaki so priklonili svoje glave pred našimi borci, še več, te planine so sprejele v svoje okrilje neustrašene sinove in jih branile pred krutim in zlobnim osvajalcem.

Pot nas vodi naprej, ena pokrajina se vrsti za drugo, naše oči ne morejo zajeti vse te lepote. Tu čuti človek resnični dih narave — pot je stalna vijuga. Začasni leseni mostovi nas vodijo večkrat čez Savinjo, katera šumi pod nami. Tudi ti leseni mostovi nas spominjajo nazaj. Minirani in razstreljeni od naših borcev, so bili nepremostljivi jez za okupatorja in planinska reka Savinja, kakor da je čutila z nami, nam je nanosila pomožnih mostov. Naša borba je bila težka, a pravična — narava priznava samo pravičnost.

Pot nas pripelje do vhoda v Logarsko dolino. Po celem nizu vasi in naselij dospemo v Solčavo. Pred nami se odkriva v svoji lepoti podlost in zverstvo faš-

in plačanjem enkratne članarine. Le tako bomo koristili razvoju telesne kulture, jo razširili v vse narodne plasti ter ji dali izraz enotnosti. Razumljivo je, da imajo pravico do volitev v odbor FOS-a po demokratičnih načelih vsa fizikurna društva Slovenije.

Pri tem je značilno, da so se oglasili ljudje, ki trmasto žele, da bi se planinarstvo odločilo iz fizikurnih društev in se povrnilo v staro SPD. Odkod izvirajo te težnje in kdo jih podpira? Mnogi naši fizikurniki gotovo ne. Ti so soglasni za najtesnejše in najbolj povezano sodelovanje vseh panog fizikulture. Saj ga ni delavca, ki ne bi želel imeti pravico udeležiti se v okviru svojega društva izleta v naše planine ali oddiha v gorah. Pravtako ga ni navdušenega planinca, ki se ne bi želel okoristiti z raznimi higiensko-zdravstvenimi pridobitvami tekmovalcev. Čemu nas pa potem dolži mala nekdanja vodilna skupina iz starega SPD »sektastva«, ko hočemo ravno zdravega poveljnega razvoja? Odgovor bi se mogel najti kot že tolikokrat v značaju subjektivnosti. Ne smemo pozabiti, da je bilo nekdanje SPD domala v ravni nekake dobronoseče gostilničarske družbe, četudi ga moramo planinci priznati kot nekdanjega planinskega činitelja.

Fizikurniki Kranja, Jesenic, Kamnika, Celja in Maribora želimo vsi enotna fizikurna društva in tesno sodelovanje s sindikati, kar bi nam omogočal baš velik razmah. Saj ravno mi Celjani moramo priznati, da nam je bilo naše delo doslej omogočeno samo s podporo sindi-

Izven Ljudske fronte ni demokracije

katov. Ta delavnost ni bila mala napram drugim sekcijam FD. Kljub prvim povojnim težkočam nam je bilo iz težkega stanja mogoče zasilno urediti kočvo v savinjskem gorskem masivu ter improvizirati zasilno kočvo v moziških planinah, kjer je vse požgano.

Pri tem lahko s ponosom gledamo na udarniško delo v Solčavi, ki smo ga uspeli izvesti tudi le s pomočjo sindikatov. Predstavniki vseh vodilnih fizikurnih društev so sklenili sklicati v bližnji bodočnosti sestanek, na katerem se bodo podrobno porazgovorili o vseh važnih vprašanjih. Upamo, da bo ta sestanek rodil obilo uspeha in da se bo planinarstvo v okrilju fizikurnih društev razmaknilo do take širine kakor je to za našo svobodno demokratično federativno Jugoslavijo zaželeno.

Napret A.

Ljubitelji zimskega sporta in smučarji tekmovalci!

F. D. Olimp vabi vse smučarje na svoje gimnastične vežbe, ki bodo vsako sredo ob 19. v telovadnici Doma fizikulture (Sokolski dom v Gaberju), kot predpriprava na novo sezono.

Vsakomur so na razpolago tudi najmodernejše naprave za suhe kopeli (Sana), prhe, in višinsko sonce in to vsak petek, soboto in nedeljo od 14. do 20. na igrišču FD Olimpa.

Kdor želi uživati krasote zimskega športa že v tej sezoni, naj se odzove vabilu FD Olimpa.

Dapisujemo

Korupcija se je že začela

»Hvala Bogu, da sem te dobil! Kaj pa je prav za prav z vašimi zadržkami?«

Kar v eni sapi je bruhalo iz njega. Poznava se še iz partizanskih časov, zato sem verjel iskrenosti njegove zaskrbljenosti.

»Slabo jo režete v Celju. Smo že na stari poti. Ravno zdajle mi je pripovedovala neka ženska, da se deli po zadrukah mast, pa ne za vse. Le za privilegirance.«

In začela sva kleti oba. Korupcija, vražja korupcija! Zdaj naj se pa začne po zadrukah! Takoj sva šla od prodajalnice do prodajalnice, kako stoji z mastjo.

Vsepovsod so trdili, da jo imajo samo za težke delavce, katerim jo dele na nakaznice. Da bi pa kdo vedel za kakršne koli privilegirance, ni nihče priznal. Nasprotno, nameščenci so dokazovali s sto in sto primeri, da obreko vanje ne drži.

S tovarišem sva poiskala žensko, ki je trdila, da so privilegiranci že zopet pod soncem.

Kdaj naj bi se zgodilo z ono mastjo, v kateri poslovalnici, kdo jo je dobil?

»Saj bi bilo res prav, da oblast poseže vmes, seveda, da, to nas vodi v propast. Pa ko bi vedeli, koliko je še narobe!«

Da bi ona vedela oni primer z mastjo?

»Tega ravno ne, pa je itak znano že več takih primerov, a ne samo pri masti. Samo malo povprašajte!«

Za boga, ženska, saj to je ravno! Povej, kdo je kaj zakrivil, pa bomo popravili in krivca prijeli! Če pa ne veš, ne kdo je bil, ne kaj in kje je naredil, potem pa molči! Drugače si ne moremo misliti o tebi drugega, kot da si v službi tistih ljudi, ki naš narod samo begajo in načrtno ustvarjajo nezadovoljstvo!

Za nami gre naš rod..

Pot nas vodi v dolino Savinje. Megla se počasi dviga in vidi se azurna modrina neba. Krasen topel jesenski dan. Zrak je kristalno čist. Ne moremo se nagledati prirodnih lepote, katere nas obkrožajo od vseh strani. Na naši levici šumi in se vije brhka planinska reka Savinja, mestoma plitva, mestoma globoka, in se preliva v tisoč barvah — lo meč sončne žarke. Samo planinska reka more biti tako lepa. Divja, večno mlada, večno sveža, neukrotljiva hiti skozi dolino in tvori večkrat slapove. Ta njena lepota in neukrotljivost nas stalno spominja na borbo, katero so tu vodili naši partizanski odredi. Ta borba, polna goreče predanosti, samopožrtvovalnosti in doseženi uspehi se nenavadno strinjajo s celotno okolišno naravo. Teško ločimo pogled od reke. Na desnici se dvigajo planine, na katerih vrhovih leži sneg; ob vznožju bujne, zelene, proti vrhu gole, resne in kamenite, le tu in tam raste kako drevesce. Zopet se popolnoma podzavestno spominjamo naših minulih dni. Kolikokrat je bila prekoračena vsaka steza, vsak jarek in vsak jez teh planin?

stičnih zločincev. Vas, ki leži v krasni dolini, je popolnoma porušena in požgana. Zalostno izgledajo ruševine nekdanjih lepih hiš. Tu si je okupator ohladil ves svoj gnev nad mirnimi prebivalci. Na vse strani same ruševine in pogorišča! A opaža se vsestransko življenje in neumorno udarniško delo ljudstva. Poleg ruševin se dvigajo in rastejo iz tal nove hiše, ljubki planinski domovi. Trpeče prebivalstvo ni klonilo, zaveda se svoje borbe in zmage. Spominjamo se besed partizanske pesmi:

»Kjer so sedaj ruševine in pogorišča — bomo gradili nove vasi in mesta...«

Na grobovih fašistov in izdajalcev pa bo zaorila ponosna in vesela pesem: »Mi smo mlada vojska Titova, z nami gre ves naš rod...«

Dela se neutrudljivo, požrtvovalno in predano. In res vzklije nova vas — to ni edina — širom vse naše svobodne in prelepe domovine gradijo marljive roke našega ljudstva porušene domove in ustvarjajo novo življenje.

Ganljivo je videti na zidovih razdejanjih hiš z nevesčico roko napisane parole, parole, ki govori o brezmejni ljubezni do maršala Tita, do vojske in do Osvo-

bodilne fronte. Semkaj bi bilo treba pripeljati ono gospodo iz inozemstva, ki kleveta proti ljudski vladi, da jim da do ti ljudje, ki so toliko pretrpeli, primeren odgovor. Razgovorjamo z ljudmi — povsod veseli obrazi. Prekinili smo jih pri delu. Razžarjeni in oznojeni nam pričajo o svojem vnetem delu za obnovo. S kolikšno ljubeznijo opisujejo ti ljudje borbo s fašisti, katero so vodili partizani — njih sinovi, njih ponos! — Ti preprosti, iskreni in skromni ljudje vedo, zakaj so se borili, vedo, s kolikšno muko in kolikimi žrtvami smo dosegli končno zmago. Prav ti bodo znali braniti pridobitve svoje borbe in bodo dali odgovor vsem reakcionarjem 11. novembra.

Vračamo se. Ljudje in narava so zapustili v naših srcih globok vtis. Vse dokler se pot ne izgubi za prvim ovinikom, vidimo roke, ki nam mahajo v slovo. Podzavestno nam prihaja na ustnice pesem: »Hej, zavijajmo rokave znojne, izgradili bomo novega človeka...«

Ustvarja se nov človek — ponosen, svoboden, nezlomljiv in prekaljen v borbi, ki ne bo nikdar kleknil in zaostal v svojem razvoju. Takšen človek bo znal braniti svoje krvavo pridobljene pravice.

Fašisti izzivajo svobodoljubne tržaške množice

Po prvi svetovni vojni se je na predvečer 4. novembra začelo za ljudstvo Julijske Krajine — slovensko in italijansko — nepopisno trpljenje pod fašističnim bičem. Zato so si fašisti tudi letos zbrali ta dan za dan krvavih provokacij, obletnico italijanskega imperialističnega vdora po prvi svetovni vojni v Trst, obletnico prihoda prve italijanske križarke v neitalijansko luko.

Zloglasni Francesco Giunta, Florentinec, je po prvi svetovni vojni s svojimi pretepači vred postavil v Trstu ščtore in pričel s korobači, z ricinovim oljem in bencinom širiti fašistično »kuluro« po naši deželi.

Sedaj, po težki štiriletni osvobodilni borbi, ki so jo skupno bojevali protifašistični Slovenci in Italijani v Slovenskem Primorju in Trstu, sedaj je fašizem še enkrat dvignil svoje krvave emplje, da bi jih znova zasadil v slovansko telo.

S prozornim poudarjanjem italijanstva v imperialističnem smislu je to pot fašizem s tujo podporo izrazil željo po ponovnem zatiranju svobodoljubnega ljudstva

Za nemire v Trstu je bilo z vednostjo zavezniške vojaške uprave importiranih na stotine fašistov iz severne Italije. Predstavniki Mestnega osvobodilnega sveta so se že prejšnji dan oglasili pri zavezniški vojaški upravi in jo informirali o alarmantnih vesteh, ki krožijo po mestu, da bo reakcija skušala v bodočih dneh izvesti protiljudske manifestacije. Predstavniki so sporočili polkovniku Bowmanu, da te vesti povzročajo veliko napetost in vznemirjenje med širokimi ljudskimi množicami, ter da se širijo govorice, da skuša reakcija zbrati v Trstu elemente iz starih provinc, posebno iz Benetk in Padove, da bi se priključili oboroženim skupinam in po zgledu takojimenovanih »Squadre di nazione« strahovali ljudstvo. Ljudske množice matrajo koncentracijo reakcionarnih in protiljudskih sil v Trstu za odkrito provokacijo, ker jih vodijo fašistični zločinci in vsi tisti odgovorni elementi fašističnega režima, ki jih zaradi sedanjih predpisov ni mogoče izročiti potrotnemu sodišču, ter se tako izogibajo pravični sodbi. Delavci so poslali številne delegacije k mestnemu osvobodilnemu svetu, da bi posredoval pri zavezniški vojaški upravi, naj take provokacije prepreči. Mestni osvobodilni svet je opozoril zastopnike zavezniške vojaške uprave na posledice, ki bi jih znale te provokacije povzročiti. Polkovnik Bowman je sprejel izjave delegatov Mestnega osvobodilnega sveta na znanje.

Prvi incidenti in pretepi.

Čez noč so prelepili in potresli ulice Trsta fašistični »izletniki« s pozivi na italijanske manifestacije, potresli so pa tudi italijanske in angloameriške zastavice. Tržaški pometači pa so zjutraj ulice skrbno očistili.

Ob 10 dopoldne so skupine provokatorjev pričele izzivati protifašistične manifestante, še preden so se mase vsule na trg Unita. Tako je prišlo do prvih incidentov in pretefov. Pred cerkvijo sv. Justa je skupina fašističnih študentov napadla tri tržaške protifašistke in eno ranila s kamnom v glavo. Ljudske množice, zbrane ob ulicah, so ogorčeno protestirale proti vzklikom šovinističnega značaja.

Med kordoni in ob aktivni zaščiti zavezniške policije je uspelo italijanskim šovinistom, da so vkorakali na trg. Njihovim šovinističnim parolam so ljudske množice odgovarjale s petjem revolucionarnih pesmi, z vzklikanjem maršalu

Titu in generalisimu Stalinu in vedno močnejše zahtevale, da se preneha s fašističnim izzivanjem.

Fašisti so korakali v povorki pod zaščito.

V tem je prikoralala na trg povorka svobodoljubnih manifestantov z jugoslovansko in italijansko zastavo z rdečo zvezdo in se prerinila pred občinsko palačo. Fašisti so pričeli zmerjati s šovinističnimi psovki »sciavi«. Policija pa ni nastopila proti izzivačem ljudskih množic, temveč se je zagnala v tovariša, ki je nosil delavsko zastavo ter ga z lesenim pendrekom podrla na tla, mu strgala zastavo in ga aretirala skupaj z drugim tovarišem, ki je branil zastavo. Opogumljene bande fašistov so viharno hujskale policiste proti svobodoljubnim delavskim množicam ter s smehom in psovki odobravnale stopnjevano brutalno početje policistov. Policija je nato uspela z uporabo sile izriniti protifašistične manifestante s trga v stranske ulice, proti morju in tako omogočila fašističnim »izletnikom« iz Benetk in Padove nadaljevanje izzivanja. Policija je neusmiljeno udrihala s pendreki po glavah svobodoljubnih tržaških ljudskih množic, ki so se upirale ter vlekle mlade, starce in ženske v kamione ter jih odpeljala.

Posebno je razburila svobodoljubne množice prisotnost znanih fašistov, ki so se pojavili pod varstvom novoustanovljene policije (v kateri je tudi mnogo znanih fašistov) Stanteta iz Nabrezine, Viezzolija in Pittaca.

Pod zaščito policije so v senci nabitih brzostrelk fašistični »manifestanti« zapustili trg Unita in krenili proti Goldoni, kjer je bila zbrana velika skupina svobodoljubnih Tržačanov z rdečimi zvezdami in dostojanstveno vzklikala Jugoslaviji, Titu in velikim zaveznikom. Policija je napravila fašistom prostor ter protifašistično množico brutalno izrinila v smer proti Sv. Jakobu. Pred redakcijo lista »Lavoratore« so

policisti napadli dve ženi, ki sta ogorčeno vpili na fašiste v povorki.

Po večini netržaški fašisti so krenili pod zaščito policije, ki je s pendreki odganjala protifašistične množice tudi v ulico Garducci in zaplenila pri tem italijansko zastavo z rdečo zvezdo... Fašisti so se ustavili pred Pokrajinskim narodno osvobodilnim odborom, kjer so z najbolj prostaškimi psovki kričali proti slovanstvu in proti Slovincem. Poživinjeni fašisti so skušali vdreti v poslopje Pokrajinskega narodno osvobodilnega odbora. Prva je vstopila v poslopje zopet policija, ki je v očitno pomirjenje fašistov napravila preiskavo. Povorka fašističnih izzivačev se je nato ustavila v ulici Ghega, kjer so po njihovem mnenju Nemci naredili prav, da so tamkaj obesili 51 svobodoljubnih talcev. Med žvižganjem ljudskih množic, ki jih policija vendarle spet ni mogla pregnati s pločnika, je šla povorka fašistov pri pošti mimo avtobusa iz Gorice, kjer je policija zopet »intervinirala«. V avtobusu je policija s pendreki pobila človeka, ki ga je osumila, da je vzklikal in protestiral proti fašističnim manifestantom. Policija je aretirala 120 manifestantov iz vrst protifašističnega tabora.

Ljudske množice Trsta so pokazale ponovno vsemu svetu svojo enotnost in predanost osvobodilni stvari.

Po razpustu povorka so se ob preračunanem izzivanju uvoženih fašistov zgodili incidenti, pri katerih je bilo

22 ljudi težje ranjenih, več sto poškodovanih.

Poročajo nam o tragični žrtvi fašističnih provokatorjev. Ubit je bil Beltramin Emilio, bolničar vojaške bolnišnice v Trstu, ki se je pred tremi meseci vrnil iz koncentracijskega taborišča v Nemčiji.

V času, ko Trst pod novo upravo zaveznikov enodušno kriči po delu, kruhu, po svobodi, po resnični demokraciji — v tem času so prihrumeli v Trst transporti fašističnih izzivalcev in si drznili napadati množice svobodoljubnih Tržačanov. Obžalujemo, da je tekla kri in so padle žrtve — krivda in odgovornost je jasno ugotovljena.

Kaj je novega?

Obnova jugoslovanske republikanske stranke. Minister za notranje zadeve pri Zvezni vladi je na podlagi predložene programa in pravilnik a odobril obnovo dela Jugoslovanske republikanske demokratične stranke s pravico delovanja na področju demokratične federativne Jugoslavije.

Konferenca mladine Julijske Krajine. V Trstu se je 1. novembra vršila konferenca mladine Julijske Krajine z namenom, da izvrši priprave za kongres protifašistične mladine Julijske Krajine. Na konferenci so govorili zastopniki Slovansko - italijanske protifašistične zveze in zastopniki mladine. Predlagana je bila združitev vseh protifašističnih mladinskih organizacij v enotno pokrajinsko organizacijo, v Zvezo antifašistične mladine Julijske Krajine. Na konferenci je bila sprejeta resolucija, ki obsega sklepe, sprejete na zborovanju in je bila poslana brzjavka svetovnemu mladinskemu kongresu v London.

Angleški parlamentarci na obisku v Jugoslaviji. V Beograd je prispela z letalom skupina angleških parlamentarcev v spremstvu nekaterih predstavnikov velikih listov. V Jugoslaviji se bodo zadržali krajši čas.

Razstava narodno osvobodilne borbe Jugoslavije v Bolgariji. V mestu Terniku je bila otvorjena razstava narodno osvobodilne borbe Jugoslavije od leta 1941. do 1945. Otvoritvi razstave je prisostvoval opolnomočeni minister demokratične federativne Jugoslavije v Sofiji Kovačević. Razstavo je otvoril minister za informacije in umetnosti Dimo Kazasov. Prisotni so bili še mnogi drugi visoki gostje.

Ljudska univerza v Mariboru. S predavanjem tov. Eržena o pohodu XIV. divizije na Štajersko je mariborska univerza pričela s svojim delom. Predavanje je otvoril predsednik Ljudske univerze prof. Stupan. Predavatelj je opisal ustanovitev slavne štirinajste, njen znani pohod na Štajersko 1944. l., njene borbe in smrt pesnika Kajuha.

Gospodarstva

Izvedba agrarne reforme v celjskem okrožju

Malo je tako rodovitnih krajev v Sloveniji kot je Spodnja Savinjska dolina. Bogata polja in sadovnjaki jo krasijo, delo našega slovenskega kmeta. Skrbno obdelani vinogradi pričajo o marljivosti naših viničarjev na Kozjanskem in v okolici Slov. Konjic. Posekani predeli Pohorja, Mozirskih planin, Raduhe in Menine kažejo, kje je delala krepka roka slovenskega drvarja. Vsa zemlja je prepojena s potom slovenskega delovnega človeka. Ni pedi, kjer si ne bi z delom služil svoj vsakdanji kruh.

Stara Jugoslavija ni imela razumevanja za kmečko ljudstvo. S krivičnimi davki je gospodarstvo uničevala malega človeka. Kmet je moral prodajati pridelke pod ceno, trgovec in tovarnar v mestih pa sta se bogatila. Drugo za drugim so prihajala kmečka posestva na boben. Nemci so s prigoljufanimi dinarji kradli slovensko zemljo in organizirali peto kolono. Ko pa so krivice dosegle višek in jih kmečko ljudstvo ni moglo več prenašati, so začeli govoriti o agrarni reformi. Ta agrarna reforma je ostala le list papirja, izvedla se ni nikoli.

Po porazu stare Jugoslavije se je trpljenje kmetov še povečalo. Nemci so sistematično uničevali vse, kar je bilo le količikaj slovenskega. Zlasti brezobzirni so bili v nekaterih predelih, n. pr. v Posavju. Kmetje, ki jim je ostalo na izbiro dvoje, ali borba ali smrt, so odhajali v

partizane in se borili za svoje pravice. Izbojevali so si novo Jugoslavijo, svojo ljudsko oblast, pravo demokracijo. Takoj po osvoboditvi je začasna ustavodajna skupščina izdala zakon o agrarni reformi. Ta zakon velja za celo Jugoslavijo. Slovenija in ostale federalne edince morajo pa še postaviti dodatna določila k temu zakonu, nakar bo dobil polno veljavo.

Dasi federalnega zakona še ni, se zakon o agrarni reformi deloma že izvaja. Številnim nemškim posestnikom so bila posestva zaplenjena, med njimi Windischgraetzovo, Bergerjevo, Rakuševo in druga. Ta zemljišča bodo ostala deloma državna last, deloma bodo izročena privatnikom. V državno posest bodo prišla predvsem tista posestva oziroma veleposestva, ki tvorijo zaključeno gospodarsko celoto in ki so važna za ves slovenski narod. Na takih posestvih se bodo organizirale kmetijske šole, semenogojnice, plemenske postaje in slično. V bližini mest in trgov bodo ostala v državni lasti posestva, ki se jih bo lahko uporabilo kot stavbne parcele. Prav tako morajo ostati nedeljive razne socialne ustanove, pod federalno edinico ali pa pod zvezno vlado. Veleposestvo Žovnek je predvideno za hmeljarsko šolo. Ministrstvo za kmetijstvo si pridrži veleposestva v Št. Petru v Savinjski dolini, bivše Posekovo v Ločah, Windischgraetzovo v

Slov. Konjicah, Wartbergovo v Smartnem ob Paki, Herbersteinovo v Velenju in druga. Uporabilo jih bo v kulturne in znanstvene svrhe.

Vendar bodo tudi zaokrožena veleposestva razdeljena med kmete, zlasti tam, kjer je mnogo kočarjev in revnih kmetov in kjer ni neobhodno potrebno, da se tam osnuje državno vzorno posestvo. lila. Prav tako bodo podeljena kmetovalcem vsa manjša posestva in veleposestva, ki niso zaokrožena. — Zemlje pa ne bodo dobili samo kmetje, ampak tudi delavci. V zakonu je še posebej poudarjeno, da se smejo iz državnega zemljiškega sklada dodeljevati določene parcele in na parcele razdeljeni kompleksi obdelovane zemlje za vrtnarsko izkoriščanje skupinam nekmetovalcev, to je skupinam delavcev in nameščencem raznih podjetij, ustanov in uradov. Toda ena družina ne sme dobiti več kot dva ara.

Tako so naša ljudska oblastva dosegla v šestih mesecih več kot pa so dosegle vse vlade v stari Jugoslaviji v dvajsetih letih. Z naglimi koraki se blizamo cilju, uresničenju tistega, za kar smo se toliko časa borili. Zemljo naj dobi tisti, ki jo obdeluje! Zemljo naj dobi kmet, vse slovensko ljudstvo. Ljudska oblast pa bo odvzela zemljo vsem spekulantom, ki so si jo pridobili s tem, da so odirali slovenskega kmeta. Vsi pošteni Slovenci se zavedajo, da bo agrarna reforma pravično in hitro izvedena le tedaj, ako jo bo izvedla naša ljudska oblastva. Zato bodo vsi kmetje 11. novembra oddali svoje glasove za Ljudsko fronto. 11. november bo dan velke zmage kmečkega človeka, dan obračuna z ostanki fevdalizma po vsej Sloveniji.

ZADRUŽNIKI!

Ko ljudske množice izjavljajo svojo voljo do demokracije, republike in pridobitev narodno osvobodilnega boja, razglašamo sklepe številnih zadrugnih zborovanj vsemu delovnemu ljudstvu:

1. Naš zadrugni pokret sloni na gospodarski politiki Ljudske fronte.

2. Nadaljnji razmah zadrugnega sektorja v našem narodnem gospodarstvu vidimo le v popolni zmagi Ljudske fronte.

Zadrugništvo je bilo v bivši Jugoslaviji izrabljeno v strankarske namene. Reakcija ga je vključila v svoj kapitalistični sistem in mu dala izrazit pečat dobička hlepečih podjetij. Neredko so vodili zadruge špekulanti, katere

so zadrugam vsilile reakcionarne klike in so ti želi sadove dela svojih zadrugnikov.

Danes je zadrugništvo v rokah kmeta in delavca, danes rešuje zadrugništvo socialne probleme širokih ljudskih množic, danes je zadrugništvo močno orožje pri zgraditvi novega gospodarskega reda in obnovitvi naše domovine.

Današnje zadrugništvo je pridobitev narodno osvobodilne borbe, katere čvar je Ljudska fronta.

Zato voli kandidate Ljudske fronte.

OKROŽNI INICIJATIVNI ZADRUGNI ODPOR V CELJU

Gospodarske vesti

Odločba o cenah lesu

Zvezni minister za gozdarstvo je izdal odločbo o cenah rezanemu tehničnemu lesu, furnirjem, vezanim ploščam in parketnim deskam za ozemlje vse države. Odločba je objavljena v Uradnem listu DFJ z dne 26. oktobra t. l. Cene, ki so s to odločbo predpisane za rezani les iglavcev veljajo v predpisani višini na ozemlju Hrvaške. Na ozemlju Bosne in Hercegovine, Srbije in Makedonije se za rezani jelov in smrekov gradbeni les priznavajo zaradi težjih pogojev izvoza za 15 odst. višje cene. Za ozemlje Slovenije pa se cene za rezani gradbeni les iglavcev izjemno znižajo za 10 odstotkov zaradi ugodnejših pogojev dela in izvoza.

Novi predpisi prinašajo glede sortimenta nekoliko spremenjene baze, v splošnem pa se bistveno ne spremenijo sedaj veljavne cene, kajti že doslej so bile cene v Sloveniji nižje. Pomemben napredek pa je brez dvoma dosežen v tem, da odslej razlike v cenah med posameznimi federalnimi enotami ne bodo mogle presežati 25 odst., medtem ko so doslej obstojale razlike do 50 in celo do 100 odstotkov.

Obnova živinoreje v celjskem okrožju

Od vseh kmetijskih panog je zaradi okupatorjevega gospodarjenja pretrpela živinoreja največjo škodo. Zmanjšalo se je število živali in padla je kakovost. Polno, četudi trdo resnico, nam povedo številke, ki so sicer neme, vendar za onega, ki jih zna brati, povedo vse. Takoj po osvoboditvi so bili zbrani podatki o stanju našega kmetijstva. Iz njih razberemo, da je v času popisa bilo v naših hlevih preko 20.000 glav goved in okoli 40.000 prašičev manj kot v rednih predvojnih časih. Še večjo škodo je utrpela perutnina in ovce. Blizu 200.000 kokoši in ostale perutnine ter preko 15.000 ovc je bilo v celjskem okrožju v rednih časih več kot sedaj.

Najbolj so bili prizadeti kraji, kjer je tujec in njegov domači pomagač najbolj divjal. Minila bodo leta in leta, preden se bodo zacelile rane v Zg. Savinjski dolini, v izseljeniškem delu Trboveljskega okraja, okoli Kozjega, Planine, na južnem delu Pohorja in drugod. Trume izseljencev so pri povratku v svojo osvobodeno domovino našle svoje domove oropane, hleve pa prazne.

Naša ka oblast si je bila takoj spočetka v svesti kaj pomeni kmetu živina. Kmet brez živine je na slabšem kot delavec brez orodja. Orodje ali stroj je mogoče popraviti ali na novo izdelati, prireja živine pa traja dolgo vrsto let. Živina in to predvsem goveja, nudi kmetu vprego za obdelovanje njiv in za najrazličnejše vožnje iz gozda in polja; družini nudi tečno hrano, ki je obenem nadomestek za maščobo. Kakšno vlogo pa igra v kmečkem gospodarstvu hlevski gnoj, je težko z nekaj besedami povedati. Povdarimo naj samo to staro resnico, da mora imeti kmetovalec živino že zaradi pridobivanja domačega gnoja. Hlevskega gnoja trajno ni mogoče nadomestiti z nobenim industrijsko pridelanim gnojilom. Goveja živina poleg vsega tega daje prirastek na živi teži. — Prodaja vola ali teleta je dostikrat kmetov edini up, da bo imel nekaj za odprodajo.

Že iz prednjega je delno razvidno, katere osnovne smernice so vodile in še vodijo ljudske organe, ki vodijo obnavljanje živinoreje.

Treba je dati izseljenim, po vojni najbolj prizadetim družinam s številnimi otroci vsaj po eno molzno kravo. Preskrbeti borcem, pogorelcem, izseljencem ali drugače prizadetim, bodisi vprežno ali plemensko živino.

Kot ena najvažnejših ali manj vidnih nalog za čimprejšnjo obnovo in kakovostno izboljšanje je tudi preskrba z dobrimi plemenjaki.

S široko zasnovanimi akcijami okrožja, s pomočjo denarnih podpor Ministrstva za kmetijstvo in brezobrestnega posojila, je bilo doslej razdeljenih med najpotrebnejše preko 500 glav goveje živine in to molznih krav, plemenskih junic in telet ter voličev za vprego. Poleg tega je bilo odkupljenih s pomočjo javnih prispevkov in dodeljeno posameznim rejcem preko 40 plemenskih bikov, nekaj plemenskih žrebcev in merjascev.

Vsak razumen kmetovalec prav dobro ve, kako težko je ob pomanjkanju sredstev s samo prirejo napolniti prazen hlev. Vendar pa ima naš kmet danes trdno oporo v svoji lastni ljudski oblasti, ki mu gre in mu bo šla pri vseh njegovih težavah pri obnovi in izboljšanju živinoreje z vsemi mogočimi sredstvi na roko.

Poziv zavarovancem!

Zavarovanci, ki so bili za časa okupacije iz Gorenjske, Štajerske in Prekmurja zavarovani pri »Südmark«, »Ostmark« ali pri kateri drugi okupatorski zavarovalnici, naj prijavijo škodo, ki jih je zadela, a jim ni bila poravnana, čeprav bi spadala pod zavarovalno pogodbo in ni bila vojnega značaja, najkasneje do 30. novembra 1945. — Prijaviti morajo škodo, če so bili zavarovani že pred okupacijo, dotični prvotni svoji zavarovalnici, odnosno če je bila ta podržavljena, Državnemu zavarovalnemu zavodu v Ljubljani, če pa so se zavarovali šele med okupacijo pri okupatorski zavarovalnici na novo, pa za elementarna zavarovanja tov. Bratošu Ivanu, delegatu Min. fin. NVS pri bivši zavarovalnici »Südmark« v Mariboru, Kneza Koclja ul. 17, in za življenjska zavarovanja tov. Leskovarju Ferdu, delegatu Min. fin. NVS pri bivši zavarovalnici »Ostmark« v Mariboru, Aleksandrova 47. — Pod škodo v gornjem smislu je razumeti pri elementarnem zavarovanju dejansko nastalo škodo na zavarovanem predmetu (n. pr. požar hiše itd.), pri življenjskem zavarovanju pa nastop zavarovalnega primera (n. p. smrt, doživetje določene starosti itd.).

Ing. R. J.

— **Industrijskim podjetjem Slovenije** Industrijska banka Jugoslavije d. d. podružnica Ljubljana, obvešča vsa industrijska podjetja, da jim odslej ni treba več računati 2 odst. dodatek na faktorni znesek v korist »Izredne uprave za preskrbo«.

— **Nov železniški most na progi Zelnica—Jajce.** Takoj po osvoboditvi Doljnega Vakufa so na ostankih porušenega železniškega mostu preko Vrbasa zgradili začasni leseni most, ki pa ni ustrezal prometnim zahtevam. Zato so pričeli graditi nov železniški most, ki je bil te dni dograjen in izročen prometu.

Reden civilni letalski promet Beograd—Praga. V ponedeljek 5. novembra je bil otvorjen na progi Beograd—Praga civilni potniški promet z letali. Prvi avion je odletel iz Prage 5. novembra ob 9 zjutraj in pristal na zemunskem letališču ob 12.30. Drugo letalo (jugoslovansko) je odletelo iz Zemuna v četrtek 8. novembra ob 9. uri zjutraj in se vrnilo iz Prage 9. novembra ob 9. uri zjutraj.

Spremembe v prometu potniških vlakov

na progi Rogatec—Grobello—Celje

Od ponedeljka 5. novembra dalje vozi na progi Rogatec—Celje vlak z odhodom iz Rogatca ob 8.10 in s prihodom v Celje ob 9.47 in s povratkom iz Celja ob 12.24 in s prihodom v Rogatec ob 13.40. Zato pa izostane dosedanji vlak z odhodom iz Rogatca ob 11.03 in prihodom v Celje ob 12.49 ter povratkom iz Celja ob 14.35 in s prihodom v Rogatec ob 17.14 in od Rogatca do Rogoške Slatine vlak z odhodom iz Rogatca ob 7.03 in s prihodom v Rogoško Slatino ob 7.14.

Vzpostavitev rednih avtobosnih zvez

S 6. t. m. bo vzpostavljena redna avtobusna proga Maribor—Sv. Lenart v Slov. goricah po naslednjem vozniem redu:

9.00, 13.45 in 18.00 odhod iz Maribora, Glavni trg, in prihodom ob 7.45, 13.15, 16.45;

9.45, 14.30, 18.45 prihod v Sv. Lenart v Slovenskih goricah in odhod ob 7.00, 12.30 in 16.00.

Sprememba uredbe o mezdah in plačah

Ministrski svet demokratične federativne Jugoslavije je izdal odločbo o spremembi nekaterih členov uredbe o ureditvi mezd in plač delavcem in nameščencem v državnih in zasebnih podjetjih, zasebnih ustanovah in organizacijah.

S to odločbo, ki je objavljena v Uradnem listu DFJ z dne 16. t. m., se ukine sistem treh draginjskih razredov in se uvede poleg I. draginjskega razreda le še draginjski razred za vse ostale kraje.

Odločba spreminja besedilo prvega odstavka čl. 2 uredbe, ki navaja urne mezde za delavce nad 18 let starosti. Lestvica mezd je v toliko spremenjena, da odpadeta drugi in tretji draginjski razred. V enakem smislu se spremeni čl. 5., ki določa urne mezde za vajence v obrtnih delavnicah in industrijskih podjetjih, kjer prav tako odpadeta 2. in 3. draginjski razred.

V čl. 8., kjer so določene mesečne plače nameščencev, odpade v skladu z gornjimi spremembami drugi odstavek, po katerem so bile doslej v 2. in 3. draginjskem razredu plače za 15 odnosno 30 odstotkov nižje. Končno so v členu 11., ki predpisuje mesečne plače učencev v trgovinskih in zadrugnih obratih, enako črtane postavke za 2. in 3. draginjski razred.

Po spremenjenem besedilu člena 17. veljajo mezde in plače, navedene v čl. 2., 5., 8. in 11. za delavce, nameščence in vajence v krajih I. draginjskega razreda, v vseh ostalih krajih pa so za 10 odstotkov nižje. Tako bomo imeli odslej le dva draginjska razreda, pri čemer pa je razlika med prvim draginjskim razredom in ostalimi kraji zmanjšana za 10 odstotkov.

Razvrstitev krajev v draginjske razrede izvede zvezno ministrstvo za socialno politiko v sporazumu z zveznim ministrstvom za finance, in sicer po predlogih federalnih vlad. Te predloge izdelajo federalne vlade, ko zaslišijo mnenje federalnih odborov enotnih sindikatov delavcev in nameščencev, in sicer na podlagi indeksov življenjskih stroškov v posameznih krajih, ki jih dostavijo federalni statistični uradi. Vsa krajevna oblastva morajo izvesti normiranje cen življenjskih potrebščin na svojih področjih, na podlagi katerih sestavijo federalni statistični uradi indekse cen življenjskih stroškov. Ta odločba velja od dneva objave v Uradnem listu DFJ, torej od 16. t. m.

FIZIKULTURA

V zadnji številki je pomotoma izostala objava rezultata derby nogometne tekme FD Olimp : FD Celje, ki se glasi 3 : 4 (2 : 1).

FD CELJE

Pravila FD Celja so gotova in se bo v najkrajšem času vršil občni zbor društva. Čas in kraj bosta pravočasno objavljena.

PLESNE VAJE FD CELJA

ki se vrše vsako soboto v telovadnici mestne osnovne šole so radi volitev preložene na torek 13. novembra 1945 ob 20. uri istotam. — Vabljeni!

Čuvajmo krvavo pridobljeno bratstvo in enotnost, čuvajmo pridobitve narodno osvobodilnega boja, zavarujmo mirno izgradnjo naše dežele in demokracijske pravice našim narodom, - glasujmo za listo Ljudske fronte!

Novi učitelji

Ministrstvo prosvete NVS je z dekretom nastavilo kot učiteljske pripravnik IX. položajne skupine naslednje tovariše in tovarišice:

Gačnik Marija — Celje, I. dekliška
Kronovšek Alojzij — Celje, I. deška
Korže Ana — Celje, II. dekliška
Zelinka Božena — Celje, II. deška
Bonač Marija — Dramlje
Cvenk Herta — Dramlje
Cizelj Valburga — Zagorje-Šmarje
Ferme Marija — Dobrna
Geršak Angela — Ljubečna
Gorjanc Gabrijela — Kalobje
Gorišek Marija — Sv. Lovrenc
Herič Ana — Slivnica
Hercog Vladimira — Ponikva
Hrastnik Angela — Nova cerkev
Jager Antonija — Dobje
Kolar Rozalija — Frankolovo
Kovač Stanislava — Dramlje
Lobič Mihaela — Lokavec
Lisjak Miroslava — Laško
Merslavič Marija — Dobje
Milanez Ivan — Šmartno v Rož. dol.
Milanez Josipina — Ljubečna
Novak Stanislava — Sv. Jurij ob T.
Otošec Avgusta — Gomilsko
Pahole Marija — Sv. Jurij ob Tab.
Pibrovč Dora — Blagovna
Pišek Marija — Teharje
Skočir Lizika — Vojnik
Stritar Frančiška — Sv. Rupert
Volferl Marija — Sv. Peter na M. s.
Sušnik Nada — Sv. Miklavž
Štor Štefanija — Frankolovo
Turk Marija — Sv. Katarina-Trbov.
Ulaga Genovefa — Sv. Jurij ob j. ž.
Završnik Ljudmila — Vransko
Zorn Viljem — Griže
Brunet Angela — Ljubno
Železnik Nikolaja — Henina
Železnik Zdenka — Jurklošter
Pešec Milo — Mozirje
Pogačar Marija — Donačka gora
Prodnik Marija — Radmirje
Pur Olga — Nova Štifta
Rojnik Ivana — Rečica
Šerbak Ivana — Radmirje
Širca Slava — Gorica
Šostar Amalija — Ravne
Šramel Pavel — Solčava
Tašič Zofija — Št. Ilj pri Slovenjgr.
Urh Frančiška — Šmihel
Virjent Zora — Luče
Zagar Ana — Rečica v Sav. dolini
Stiglic Ljudmila — Rečica
Četina Hilda — Črešnjice
Drča Marija — Kebelj
Drmol Jožefa — Konjice
Drobnič Dana — Sv. Kunigunda
France Zora — Loče
Horvat Stanislava — Loče
Kolšek Ivana — Oplotnica
Korber Frančiška — Prihova
Krajnc Sonja — Prihova
Lenardič Slava — Vitanje
Lekše Marija — Rakovec
Malis Antonija — Stranice
Mithaus Pavla — Špitalič
Novak Ana — Tepanje
Ocvirk Ljudmila — Vitanje
Kreol Milena — Žiče
Oset Božena — Sv. Kunigunda
Čepin Marija — Pilštanj
Čop Božena — Sv. Križ
Drobež Ana — Pristava
Drobne Slava — Sv. Ema
Glonar Ivan — Šmarje pri Jelšah
Hren Vojteh — Prevorje
Jazbec Kristina — Buče
Kantušer Jelica — Sladka gora
Kosmos Elfrida — Sv. Florijan
Kreže Miroslava — Sv. Rok
Križaj Marija — Zibika
Mirt Martin — Kozje
Mraz Ana — Kostrivnica
Paradižnik Stanislava — Sv. Stefan
Rajh Marija — Sv. Lenart
Rupelj Marija — Šmarje
Seničar Ruža — Sv. Florijan
Senica Ljudmila — Sv. Vid
Skobe Alojzija — Šmarje
Setinc Vida — Sladka gora
Turnšek Ema — Sv. Peter na M. s.

Vitavsky Marija — Zibika
Vreže Jožefa — Šmarje pri Jelšah
Založnik Ana — Rogatec
Vogrinc Jožef — Polje
Benčina Emilija — Podplat
Böhm Dana — Sv. Andraž-Velenje
Bogovič Marija — Šmartno-Slovenjg.
Bošnjak Dana — Škale
Božič Antonija — Št. Ilj-Slovenjgr.
Cerkovnik Rudolf — Sv. Andraž
Cilenšek Vida — Škale
Cokan Fortunat — Plešivec
Cvikl Bogomir — Velenje
Dobnik Vera — Velenje
Jovan Anton — Bele vode
Kozovinc Rudolf — Skorno
Pejovnik Stanislav — Sv. Pavel-Preb.
Prislan Ljudmila — Št. Ilj - Velenje
Brilej Jože — Loka pri Zid. mostu
Bušič Milena — Dobovec
Čepuš Drago — Hrastnik
Drnovšek Jože — Hrastnik
Grobliar Jelena — Kolovrat
Kaluža Justina — Sv. Lenart-Laško
Koščič Štefanija — Sv. Jurij - Kum
Kovačič Terezija — Zagorje
Okorn Leopoldina — Trbovlje
Podlogar Vera — Hrastnik
Pokorn Alojzij — Trbovlje
Ranzinger Jožefa — Zagorje
Skvarča Marija — Znojile
Strgašek Ana — Dol-Hrastnik
Zajc Jože — Kolovrat
Kosmos Elfride — Sv. Florijan
Hrastelj Marta — Žusem
Kaluža Justina — Sv. Lenart-Laško
Friškovič Neža — Gomilsko
Kreol Marija — Št. Lampert
Mahor Ana — Resnik
Žagar Martin — Sv. Jurij - Kum
Žepek Marija — Sv. Jedert
Žnidaršič Vida — Zidani most
Zorko Janez — Zagorje
Žitnik Danijela — Stoprce

V najkrajšem času bo izdanih še okrog 40 dekretov.

Ali si že izpolnil ?

PRISTOPNO IZJAVO ZA OSVOBODILNO FRONTO

Državna gimnazija v Celju obvešča da se bodo pričeli razredni izpiti za zamudnike, ki so zaradi vojnih razmer izgubili eno ali več šolskih let, dne 13. novembra t. l. Kdor še ni oddal spričevala iz šolskega leta 1940-41 in spričevala o zadnjem dovršenem razredu, naj ga prinese s seboj. Ravnateljstvo.

Poziv zavarovancem na Gorenjskem in Štajerskem

Zavarovanci, ki so bili za časa okupacije Gorenjske, Štajerske in Prekmurja zavarovani pri zavarovalnicah »Südmark«, »Ostmark« ali pri kateri drugi okupatorski zavarovalnici, naj najkasneje do 30. novembra t. l. prijavijo škodo, ki jih je zadela, a jim ni bila poravnana, čeprav bi spadala pod zavarovalno pogodbo in ni bila vojnega značaja.

Če so bili zavarovani že pred okupacijo, morajo škodo prijaviti prvotni svoji zavarovalnici odnosno če je bila ta podržavljena, Državnemu zavarovalnemu zavodu v Ljubljani; če pa so se šele med okupacijo na novo zavarovali pri okupatorski zavarovalnici, tedaj morajo škodo prijaviti za elementarna zavarovanja tov. Bratošu Ivanu, delegatu ministrstva financ pri bivši zavarovalnici »Südmark« v Mariboru, Kneza Koclja ulica 17, za življenjska zavarovanja pa tov. Leskovarju Ferdu, delegatu ministrstva financ pri bivši zava-

rovalnici »Ostmark« v Mariboru, Aleksandrova 47.

Pod škodo v zgornjem smislu je razumeti pri elementarnem zavarovanju dejansko nastalo škodo na zavarovanem predmetu (n. pr. požar hiše itd.), pri življenjskem zavarovanju pa nastop zavarovalnega primera (n. pr. smrt, doživljene določene starosti itd.).

Delegata ministrstva za finance pri »Südmarki« in »Ostmarki«

Uredba o klanju prašičev in oddaji slanine

Minister za trgovino in preskrbo NVS je 2. t. m. na podlagi 1. in 2. člena odločbe zveznega ministra za trgovino in preskrbo od 17. 9. 1945 (Ur. l. DFJ, št. 688-73) o ureditvi živinskih trgov in o obvezni predaji klavne živine predpisal v sporazumu z ministrstvom za kmetijstvo naslednjo uredbo o klanju prašičev in oddaji maščob (IV 6014-1).

Prašiče za zakol smejo klati samo rejci prašičev, in sicer kmečki rejci prašičev, mali rejci prašičev, zavodi in drugi rejci prašičev. Kmečki rejci so vsi lastniki, zakupniki in uživalci posestev, ki jih obdelujejo sami ali pa z najeto delovno silo in ki obsegajo vsaj pol hektarja obdelane površine. Mali rejci so tisti, ki rede enega ali več prašičev, pa nimajo več kakor pol hektarja lastne ali najete zemlje, ali vobče nimajo zemlje.

Kmečki rejci ali mali rejci prašičev smejo zaklati vse prašiče, ki so jih zredili, morajo pa oddati Nabavljalnemu zavodu Slovenije (Navod) v tej uredbi predpisano količino sveže slanine. Za vsak zakol prašiča si morajo rejci prašičev izposlovati dovoljenje pristojnega okrajnega narodnega odbora. Prošnje se vlagajo pri krajevnih narodnih odborih.

Delna oddaja slanine.

Kmečki rejci ali mali rejci prašičev morajo oddati Navodu ali od njega pooblaščenim zbiralcem naslednje količine sveže slanine:

Pri zakolu prvega prašiča ne oddajo slanine gospodarstva, ki imajo štiri ali več družinskih članov; če ima gospodarstvo 3 družinske člane, odda 6 kg slanine, če ima 2 družinska člana 10 kg, če pa obstoji iz ene osebe, mora oddati 20 kg slanine.

Pri zakolu drugega prašiča ne oddajo slanine gospodarstva, ki imajo 8 ali več družinskih članov; če ima gospodarstvo 7 družinskih članov, odda 5 kg slanine, pri 6 članih 10 kg, pri 5 članih 15 kg, pri 4 članih 20 kg, pri 3 članih 25 kg, pri dveh članih 30 kg, če pa obstoji iz ene osebe, mora oddati 35 kg slanine.

Pri zakolu tretjega prašiča ne oddajo slanine gospodarstva, ki imajo 12 ali več družinskih članov; če ima gospodarstvo 11 družinskih članov, odda 4 kg slanine, pri 10 družinskih članih 8 kg, pri 9 družinskih članih 12 kg, pri 8 družinskih članih 16 kg, pri 7 družinskih članih 20 kg, pri 6 družinskih članih 24 kg, pri 5 družinskih članih 28 kg, pri 4 družinskih članih 32 kg, pri 3 družinskih članih 36 kg, če pa ima gospodarstvo manj kakor 3 družinske člane, mora oddati 40 kg slanine.

Pri zakolu četrtega prašiča ne oddajo slanine gospodarstva, ki imajo 16 ali več družinskih članov; če ima gospodarstvo 15 družinskih članov, odda 3 kg slanine, pri 14 članih 6 kg, pri 13 članih 9 kg, pri 12 članih 12 kg, pri 11 članih 15 kg, pri 10 članih 18 kg, pri 9 članih 21 kg, pri 8 članih 24 kg, pri 7 članih 27 kg, pri 6 članih 30 kg, pri 5 članih 33 kg, pri 4 članih 36 kg, pri 3 članih 39 kg, če pa ima gospodarstvo manj kakor tri družinske člane, mora oddati 40 kg slanine.

Gospodarstva z enim ali dvema družinskima članoma, ki zakoljejo več kakor dva prašiča in ostala gospodarstva, ki zakoljejo več kakor 4 prašiče, morajo od vsakega nadaljnjega zaklanega prašiča oddati po 40 kg slanine.

Med družinske člane se štejejo tudi hlapci in dekle ter vse druge osebe, ki žive

VSEM INKASANTOM »OSTMARKE«, zav. d. d. na Dunaju

Vsi inkasanti »Ostmarke«, zav. d. d. na Dunaju, ki so vršili inkaso na zasedenem ozemlju (Štajerska, Kranjska in Koroška), se pozivajo, da v smislu odredbe Ministrstva za finance NVS, bančno zav. oddelek, z dne 30. 10. 1945 št. 990-V-1945, pošljejo takoj neoddane inkasirane zneske s seznamom na naslov: Leskovar Ferdo, delegat »Ostmarke«, zav. dr. Maribor, Aleksandrova cesta 47.

z rejcem prašičev v skupnem gospodinjstvu. Uredbi je priložena tablica o količinah sveže slanine, ki jo oddajo rejci, če zakoljejo več prašičev.

Mali rejci morajo oddati dve tretjini gori navedenih količin sveže slanine.

Bolnišnice, sanatoriji, dobrodelne ustanove, zavetišča, verske družbe in konvikti, ki rede prašiče, smejo obdržati po enega prašiča za vsakih 6 oseb, upoštevajoč pri tem stalno osebje in povprečno število sooskrbovancev, ostale prašiče pa morajo oddati Navodu.

Pridobitna podjetja, ki rede prašiče v trgovske namene, obdrže za svoje uslužbenice enako količino slanine kakor kmečki rejci prašičev. Če zakoljejo 5 ali več prašičev, morajo oddati Navodu petega in vse nadaljnje prašiče.

Prašiči, zaklani od 1. oktobra dalje, se štejejo v število prašičev po gori navedenih predpisih.

Odkupne cene za prašiče in slanino.

Odkupne cene prašičev za zakol so za 1 kg žive teže naslednje:

I. prašiči nad 150 kg: polnomastni 28 din, polmastni 26 din; II. prašiči od 130 do 150 kg: polnomastni 26 din, polmastni 24 din; III. prašiči od 100 do 130 kg: polnomastni 24 din, polmastni 22 din; IV. prašiči pod 100 kg: polmastni 21 din, mršavi 20 din.

Odkupna cena za 1 kg sveže prvovrstne slanine znaša 50 din, za 1 kg drugovrstne sveže slanine pa 45 din.

Za odkup prašičev je pooblaščen Navod tudi v primerih, kadar hočejo rejci prodati prašiče, ki so jih po določilih te uredbe upravičeni zaklati za sebe.

Za prašiče za zakol se smatrajo vsi prašiči, težki nad 60 kg, ki niso določeni za nadaljnjo rejo in so kot taki prijavljeni krajevnemu narodnemu odboru.

Oddaja kož in nakup usnjenega blaga

Rejci morajo izročiti vse kože zaklanih prašičev zbiralcem za kože — Državnemu podjetju za promet s kožami in tekstilijami (Koteks), ki jih plača po uradno določeni ceni. Zbiralnica za kože izda rejcu potrdilo, v katerem navede njegovo ime, priimek, naslov, številko osebne izkaznice ter količino in ceno prodanih kož. Potrdilo izroči rejec prašičev pristojnemu okrajnemu narodnemu odboru, kjer prejme nakazilo za nakup usnjenega blaga v vrednosti 30 odstotkov od prodanih kož.

Za vsakega zaklanega prašiča izda pristojni krajevni narodni odbor rejcu nakazilo za 5 kg soli.

Vsi tisti, ki zakoljejo prašiče po določilih te uredbe, ne dobe za dobo enega leta zase in za člane družine živilskih nakaznic za maščobo in meso. Ob večjih praznikih pa vendar dobe ono količino govejega mesa, kakor jo dobe drugi potrošniki v njegovem kraju.

Kršilci te uredbe bodo kaznovani po zakonu o pobijanju nedopustne špekulacije in gospodarske sabotaže z dne 23. 4. 1945. Prašiči, prodani v nasprotju s predpisi te uredbe ali prašiči, ki bi jih hoteli rejci prikriti, bodo zaplenjeni.

Določbe člena 1. uredbe ministrstva za trgovino in preskrbo NVS o prepovedi klanja prašičev in o zakolu v sili goveje živine ter prašičev z dne 22. 10. 1945 so s tem razveljavljene.

Ta uredba velja od dneva objave v Uradnem listu.